

ร่าง

แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและ
การบริหารวิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2567 - 2570)

จัดทำโดย คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อม
และการบริหารวิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567

(สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานฯ)

สารบัญ

หน้า

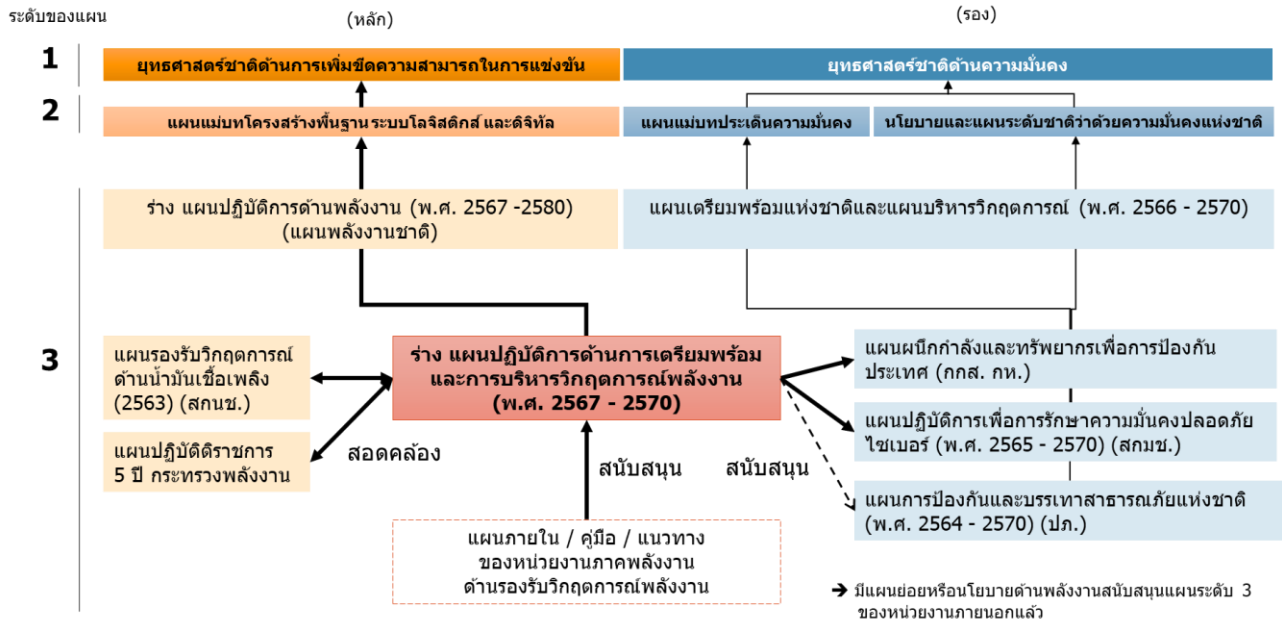
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผนสามระดับ.....	3
แผนระดับที่ 1.....	3
แผนระดับที่ 2.....	4
แผนระดับที่ 3.....	5
ส่วนที่ 3 ประเด็นภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านพลังงาน	8
3.2 ความเสี่ยงจากประเด็นภัยคุกคามด้านพลังงาน	10
3.3 ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ฉุกเฉิน	8
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผน.....	21
4.1 วิสัยทัศน์.....	21
4.2 แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 1 การเตรียมความพร้อมจากวิกฤตการณ์พลังงาน	21
4.3 แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 2 การบริหารจัดการวิกฤติพลังงาน	23
ส่วนที่ 5 กฎหมายและกลไกการขับเคลื่อน.....	25
5.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	25
5.2 กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน	34
5.3 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน.....	47
ส่วนที่ 6 ภาคผนวก	51

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผนสามระดับ

แผนผังความเชื่อมโยง

แผนระดับที่ 1

1) ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 ประเด็นด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

ประเด็นย่อย อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทย เชื่อมโลก

ประเด็นย่อย สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่

2) ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 ประเด็นด้านความมั่นคง (รอง)

เป้าหมาย กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนระดับที่ 2

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

แผนย่อย โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2567 - 2570) คือ

ชื่อแผนย่อย	เป้าหมาย (รหัสเป้าหมาย)	ค่าเป้าหมาย ปี 2580
โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน	1. การใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตกระแสไฟฟ้าลดลง (070201)	สัดส่วนของการใช้ก๊าซธรรมชาติ ในการผลิตไฟฟ้าไม่เกินร้อยละ 50
	2. การใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น(070202)	สัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตได้ภายในประเทศในการผลิตไฟฟ้า ความร้อน และเชื้อเพลิงชีวภาพ ร้อยละ 26 -30
	3. ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้น (070203)	ค่าความเข้มข้นการใช้พลังงาน ไม่เกิน 5.98 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท
	4. การปรับปรุงและพัฒนา ระบบไฟฟ้าของประเทศให้มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีระบบโครงข่ายสมาร์ทกริด (070204)	จำนวนแผนงานและ/โครงการที่กำลังพัฒนา/โครงการนำร่อง/โครงการที่มีการใช้งานที่ เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพระบบไฟฟ้า ในแต่ละระยะโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสมาร์ทกริด อย่างน้อย 4 แผนงาน/โครงการ (รวมเป็น 18 แผนงาน/โครงการ)

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อย การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบต่อความ
มั่นคงของชาติ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2567 - 2570)

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ชื่อแผนย่อย	เป้าหมาย (รหัสเป้าหมาย)	ค่าเป้าหมาย ปี 2580
การบูรณาการความร่วมมือด้าน ความมั่นคงกับอาเซียน และ นานาชาติรวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ	ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นใน การกำหนดทิศทางและส่งเสริม เสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้า ในภูมิภาคอาเซียน (010402)	*อยู่ระหว่างพิจารณาจัดทำตัวชี้วัด ใหม่ที่เหมาะสมต่อไป

แผนระดับที่ 3

ความเกี่ยวข้องระหว่างแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่างๆ กับแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อม
และการบริหารวิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2567 - 2570)

1) ร่างแผนปฏิบัติการด้านพลังงาน (พ.ศ. 2567 -2580) (แผนพลังงานชาติ) (สนพ.)

ยุทธศาสตร์ เสริมความมั่นคง

เป้าประสงค์ บริหารพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการใช้พลังงานในประเทศ

ตัวชี้วัด ปริมาณพลังงานเพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ

ค่าเป้าหมาย

- ประเทศไม่เกิดความขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง
- การเกิดไฟฟ้าดับที่ระบบผลิตไฟฟ้าที่ไม่เกินค่ามาตรฐาน
- มีระบบโครงสร้างพื้นฐานการจัดการด้านพลังงานพร้อมใช้ตลอดห่วงโซ่
อุปทาน

เป้าประสงค์ ปรับโครงสร้างพลังงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ปรับโครงสร้างพลังงานให้มีการแข่งขัน

ค่าเป้าหมาย

- มีตลาด Wholesale Market ด้านก๊าซธรรมชาติ
- มีการเปิดเสรีในกิจการไฟฟ้า / ตลาดซื้อขายไฟฟ้า
- ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบด้านพลังงานที่
เกี่ยวข้อง
- ทบทวน/ปรับปรุงโครงสร้างราคาพลังงานให้สะท้อนต้นทุน

2) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ของกระทรวงพลังงาน (พ.ศ. 2566 – 2570) (พ.น.)

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

เป้าหมาย ประเทศไทยมีพลังงานเพียงพอ และการวางโครงสร้างพื้นฐานมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และมีระบบบริหารจัดการพลังงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในอนาคต

แนวทางการพัฒนา

- จัดหาพลังงานให้เพียงพอความต้องการ โดยการจัดหาไฟฟ้าให้เป็นไปตามแผน PDP สนับสนุนการจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งในประเทศอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาปัจจัยแวดล้อมสำหรับการจัดหาพลังงานด้วยการสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานเชิงพื้นที่ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน
- วางโครงสร้างพื้นฐานพลังงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนา ขยายและเพิ่มประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานพลังงานทั้งด้านไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง และก๊าซธรรมชาติ

3) แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 2563

(สนพ. / สกนช.)

ยุทธศาสตร์ การรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและแก้ไขป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง

เป้าประสงค์ ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในทันที

กลยุทธ์ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บเงินเข้าและการชดเชยเงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชัดเจน เพื่อความโปร่งใสและทันทั่วทั้งในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิง 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มน้ำมันดีเซล กลุ่มน้ำมันเบนซิน และแก๊สโซฮอล และก๊าซ LPG (ทั้งนี้จะไม่มีการชดเชยราคาแก๊ส NGV)

4) แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570) (สมช. / กยผ. สป.

พณ.)

เป้าหมายภาพรวม ประเทศไทยมีความพร้อมในการป้องกัน แก้ไข ตอบสนอง และบริหารจัดการ เมื่อประเทศเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ตัวชี้วัดภาพรวม ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพสำหรับการเตรียมความพร้อมของประเทศ เพื่อการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

มิติที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของประเทศ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลยุทธ์ที่ 1 การเสริมสร้างความพร้อมด้านทรัพยากรตั้งแต่ภาวะปกติ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาแนวทางบูรณาการทรัพยากรที่จำเป็นของประเทศ

มิติที่ 2 การบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

5) แผนปฏิบัติการเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (พ.ศ. 2565 - 2570) (สภ.ช. / ศทส. สป.พน.)

เป้าหมาย ...

กลยุทธ์ สร้างความตระหนักรู้และทักษะด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ตัวชี้วัด หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทาง
สารสนเทศ (รวมถึงกระทรวงพลังงาน) จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีกิจกรรมการ
สร้างความตระหนักและการรู้เท่าทันด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในแต่ปี

- โครงการฝึกซ้อมเพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคาม
ไซเบอร์ของประเทศ กิจกรรมการจัดการฝึกและทดสอบแผนเผชิญเหตุ
ในกรณีเกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติในระดับประเทศ

6) แผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันประเทศ (กยผ. สป.พน.)

แนวความคิดและวิธีการปฏิบัติ การดำเนินการระดมสรรพกำลังตาม วงรอบ ๓ ขั้นตอน การ
เตรียมการ การระดมทรัพยากร การเลิกระดมทรัพยากร และกำหนดให้หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ
การเตรียมทรัพยากรได้จัดทำแผนเตรียมพร้อมทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกำลังคน 2) ด้าน
อาหาร 3) ด้านน้ำ 4) ด้านการคมนาคม 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ด้าน
การแพทย์และสาธารณสุข 7) ด้านอุตสาหกรรมและปัจจัยการผลิต 8) ด้านเชื้อเพลิงและพลังงาน 9)
ด้านการประชาสัมพันธ์ และ 10) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอื่น ๆ

แผนย่อย แผนเตรียมพร้อมด้านเชื้อเพลิงและพลังงาน การดำเนินการระดมสรรพกำลังตาม
วงรอบ ๓ ขั้นตอน การเตรียมการ การระดมทรัพยากร การเลิกระดมทรัพยากร แนวทางประสานงาน
ด้านเชื้อเพลิงและพลังงาน การงบประมาณและการเงิน การบังคับบัญชาและการสื่อสาร

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ส่วนที่ 3 ประเด็นภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านพลังงาน

3.1 ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ฉุกเฉิน

ตาราง 1 หลักเกณฑ์ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน 3 ระดับ ด้านผลกระทบและด้านการบริหารจัดการ

ระดับ	ด้านผลกระทบ	ด้านการบริหารจัดการ
รุนแรงมาก	ส่งผลกระทบต่อการจัดหาและราคาพลังงาน รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันภาคเศรษฐกิจและชีวิตและทรัพย์สินประชาชนในหลายพื้นที่เป็นวงกว้าง	จำเป็นต้องมีกลไกพิเศษนอกเหนืออำนาจตามกฎหมายของกระทรวงพลังงานและมีหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง/หน่วยงานภายนอกภายนอกร่วมบัญชาการเหตุ
รุนแรง	ส่งผลกระทบต่อการจัดหาหรือราคาพลังงาน กระทบต่อภาคเศรษฐกิจและความปกติสุขของประชาชนในหลายพื้นที่	ใช้กลไกตามกฎหมายของกระทรวงพลังงาน โดยบริหารแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก
ปานกลาง	ภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อการจัดหาและราคาพลังงานในบางพื้นที่อย่างจำกัด โดยภาคเศรษฐกิจและประชาชนยังใช้ชีวิตได้ตามปกติ	กลไกปกติของหน่วยงานกระทรวงพลังงาน

ดัดแปลงจาก แนวทางการสั่งการในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินด้านพลังงาน (2560) กระทรวงพลังงาน และ แนวทางทางการพิจารณาภัยระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (2566) สมช.

ตาราง 2 สัญญาณ (Trigger points) ระดับความรุนแรงของก๊าซธรรมชาติ น้ำมันเชื้อเพลิง และ ไฟฟ้า

ประเภท	ผลกระทบ	รุนแรงมาก	รุนแรง
ก๊าซธรรมชาติ	การจัดการ (สป.พน.) ¹	ตะวันตก: หยุดส่งทั้งหมดมากกว่า 3 วันขึ้นไป	ตะวันตก: หยุดส่งทั้งหมดมากกว่า 1-3 วัน
		ตะวันออก: การจัดหาลดลงมากกว่าร้อยละ 40	ตะวันออก: การจัดหาลดลงมากกว่าร้อยละ 20-40

¹ แนวทางการสั่งการในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินด้านพลังงาน 2560 สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเภท	ผลกระทบ	รุนแรงมาก	รุนแรง
		ตามแผนการจัดหาเป็น เวลาต่อเนืองกว่า ... วัน	ตามแผนการจัดหาเป็น เวลาต่อเนืองกว่า ... วัน
	ราคา (สป.พน.) ²	LNG: ราคา Spot LNG ตลาด JKM สูงกว่า 50 เหรียญต่อ mmbtu เกินกว่า 14 วัน	LNG: ราคา Spot LNG ตลาด JKM สูงในระดับ 20-50 เหรียญต่อ mmbtu เกินกว่า 14 วัน
น้ำมัน เชื้อเพลิง	การจัดการ (ธพ.) ³	ปริมาณน้ำมันคงเหลือลดลงสู่ระดับ ปริมาณสำรองตาม กฎหมาย (Legal Reserve) และ การเจตนาปริมาณดิบหยุดชะงัก มากกว่า 1 เดือน	ปริมาณน้ำมันคงเหลือที่เป็น ปริมาณสำรองทางการค้าของผู้ค้า น้ำมันและน้ำมันดิบตามสัญญา จัดซื้อ ล่วงหน้า 2 เดือนที่อยู่ระหว่างการ ขนส่ง (Working stock+ In-transit) ลดลงเหลือ 25 วัน ใกล้เคียงปริมาณสำรอง ตามกฎหมาย (Legal Reserve) และมี แนวโน้มคลี่คลาย และการจัดการ น้ำมันดิบหยุดชะงัก 1 เดือน
	ราคา (สกนช.) ⁴	ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผัน ผวนจนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ สามารถรักษาเสถียรภาพราคาได้	ดีเซล: ใน 1 สัปดาห์ ราคา ตลาดโลกสูงขึ้นรวมกัน มากกว่า 5 เหรียญสหรัฐ/ บาร์เรล ส่งผลให้ราคา น้ำมันขายปลีกสูงขึ้น รวมกันมากกว่า 1 บาท/ ลิตร LPG: ใน 2 สัปดาห์ ราคาตลาดโลก สูงขึ้นเฉลี่ยมากกว่า 35 เหรียญสหรัฐ/ตัน ส่งผล

² คณะอนุกรรมการบริหารจัดการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน 2565 กระทรวงพลังงาน

³ แผนปฏิบัติการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ปี พ.ศ. 2565 กรมธุรกิจพลังงาน

⁴ ที่มา แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ปี 2563 สกนช.

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเภท	ผลกระทบ	รุนแรงมาก	รุนแรง
			ให้คาขายปลีกสูงขึ้นรวมกัน มากกว่า 1 บาท/กิโลกรัม
ไฟฟ้า	การจัดการ (กฟผ.)	- ไฟฟ้าดับมากกว่า 10% ของ ความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด - ระยะเวลาไฟดับมากกว่า 5 ชั่วโมง	- ไฟฟ้าดับ 5-10% ของความ ต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด - ระยะเวลาไฟดับ 2 - 5 ชั่วโมง
	ราคา	อัตราการเปลี่ยนแปลงของ FAC (Fuel Adjustment Cost) ประมาณการค่า เชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้า และ ค่าใช้จ่ายตามนโยบายรัฐ > x%	อัตราการเปลี่ยนแปลงของ FAC (Fuel Adjustment Cost) ประมาณการค่า เชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้า และ ค่าใช้จ่าย ตามนโยบายรัฐ > x%

3.2 ความเสี่ยงจากประเด็นภัยคุกคามด้านพลังงาน

ปัจจัยเสี่ยงให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน คือ ต้นเหตุที่มีแนวโน้มส่งผลให้เกิดการขาดแคลนพลังงานการจัดการพลังงานไม่เพียงพอต่อความต้องการ และ/หรือ ทำให้ราคาพลังงานสูงเกินความเหมาะสมอันส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทยเป็นวงกว้าง ซึ่งการระบุปัจจัยเสี่ยงและการประเมินเสี่ยงในแผนในกำหนดกรอบเวลาระยะกลาง (ระยะ 5 ปี) เพื่อการกำหนดแผนการดำเนินงานต่อไป

3.2.1 การระบุประเด็นภัยคุกคาม

ประเด็นภัยคุกคามที่มีความเสี่ยงจะส่งผลให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน ประกอบด้วยสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นแล้วซึ่งยังส่งผลต่อเนื่องในระยะต่อไป และแนวโน้มใหม่ที่ยังไม่เคยเกิดผลให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินในประเทศไทยแต่อาจเคยมีกรณีในต่างประเทศ หรือมีแนวโน้มเกิดขึ้นได้ หากไม่เตรียมรับมือ ทั้งนี้ การระบุประเด็นภัยคุกคามที่อาจทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานระยะ 5 ปี จัดทำโดยแนวทางดังต่อไปนี้

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 1) ถอดบทเรียนจากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุและอุบัติเหตุด้านพลังงานที่เคยเกิดจริง⁵ ของประเทศไทย
ย้อนหลังจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้
 - สถานการณ์ฉุกเฉินระดับนานาชาติที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในหลายภาคส่วนของ
ประเทศและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐาน ราคา การจัดหาและความต้องการการ
ใช้พลังงานในระดับรุนแรง
 - สถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเคยบัญชาการ
เหตุการณ์หรือมีคำสั่งให้ติดตามรายงานอย่างใกล้ชิด หรือสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน
ที่ใช้อำนาจของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และ/หรือ
คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ในการกำหนดกลไกในการดำเนินงาน
- 2) แนวโน้มจากการวิเคราะห์ในแผนต่าง ๆ และรายงานการศึกษาด้านพลังงานของหน่วยงาน
ภาครัฐในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศด้านพลังงานจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ประเด็นภัยคุกคามตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ.
2566 – 2570) สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
 - ประเด็นภัยคุกคามตามแผนปฏิบัติการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาด
แคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ปี พ.ศ. 2565 กรมธุรกิจพลังงาน
 - IEA World Energy Outlook 2023
 - WTO Global Risks Report 2024
 - S&P Global-above-ground E&P risks in 2024 and beyond

จากแนวทางดังกล่าว สามารถระบุประเด็นภัยคุกคามที่เป็นความเสี่ยงให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินใน
ระยะ 5 ปี จำนวน 8 ประเด็น ดังนี้

1. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์
2. ภาวะชะงักงันของห่วงโซ่การผลิตและจัดหาพลังงาน
3. ข้อจำกัดการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด
4. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
5. อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย
6. การโจมตีทางไซเบอร์

⁵ รายละเอียดกรณีของสถานการณ์ฉุกเฉินที่เคยเกิดขึ้นแล้ว (Emergency Logbooks) ดู ภาคผนวก...

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

7. ข้อจำกัดทางกฎหมายกฎระเบียบ
8. การเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ทั้งนี้ เรียงลำดับประเด็นภัยคุกคามจากจำนวนการอ้างอิงของแหล่งข้อมูลข้างต้น เรียงลำดับจากมาก
ไปน้อย ดังนี้

ตาราง 3 ประเด็นภัยคุกคามที่เป็นความเสี่ยงให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน ในระยะ 5 ปี

ภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน
1. ความขัดแย้ง ทางภูมิ รัฐศาสตร์	ความขัดแย้งระหว่างประเทศระดับใช้กำลังทหารเป็นความเสี่ยงต่อด้านราคาและการ จัดหาพลังงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา เช่น <ul style="list-style-type: none">- สงครามรัสเซีย – ยูเครน (2565 ถึงปัจจุบัน) ที่ทำให้ราคาน้ำมันและ ก๊าซธรรมชาติสูงขึ้นทั่วโลก- กรณีอิสราเอลประกาศทำสงครามกับกลุ่มฮามาส (2566 ถึงปัจจุบัน) ที่ ต้องเผื่อระวังภาวะการขยายความขัดแย้งไปสู่ตะวันออกกลางและเกิด- ความไม่สงบบริเวณช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งเชื้อเพลิง สำคัญของโลก (เคยมีกรณีเผื่อระวังช่วงปี 2562 - 2563) นอกจากนี้ สมช. วิเคราะห์ว่าการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจที่ ทำให้เกิด <ul style="list-style-type: none">- การขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้นมีแนวโน้มผลกระทบให้เกิดวิกฤติระดับชาติ
2. ภาวะ ชะงักงันของ ห่วงโซ่การ ผลิตและ จัดหา พลังงาน	เกิดจากอุบัติเหตุต่อโครงสร้างพื้นฐานหรือเส้นทางการขนส่งพลังงาน หรือความไม่ พร้อมด้านการจัดหาพลังงาน เช่น <ul style="list-style-type: none">- ไฟฟ้าสายส่งทำให้ไฟฟ้าดับในพื้นที่ภาคใต้ 14 จังหวัด (2556)- การหยุดผลิตฉุกเฉิน (Unplanned Shutdown) ของแหล่งก๊าซธรรมชาติ ตะวันตก (2558 / 2560-62)- ไฟฟ้าสายส่งโรงไฟฟ้าหสา-น่าน ทำให้เกิดไฟฟ้าดับทั่วประเทศ 68 จังหวัด (2561)- การจัดหาก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยไม่ได้ตามแผนเนื่องจากการเปลี่ยนผู้รับ สัมปทานและระบบสัญญา (2565-66) นอกจากนี้ ประเด็น กรมธุรกิจพลังงานวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์เหตุอุบัติ ร้ายแรงบริเวณช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ และ IEA วิเคราะห์ความเสี่ยงจาก

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน
	การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียนำเข้าน้ำมันและ LNG สูงขึ้นมาก และการกระจุกตัวของทรัพยากรต้นทางในบางประเทศที่ใช้ผลิตอุปกรณ์เทคโนโลยีพลังงานสะอาด
3. ข้อจำกัดการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดไม่ได้ตามเป้าหมายระยะสั้น	<p>การเร่งดำเนินการการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดได้รับแรงกดดันจากเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน และเป้าหมายการปลดปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์รวมแรงกดดันจากเงื่อนไขด้านนโยบายการนำเข้า (Carbon Border Adjustment Mechanism- CBAM) และมาตรการทางภาษี (Carbon Tax) อย่างไรก็ตาม การเร่งการลงทุนในพลังงานสะอาดช่วงราคาพลังงานผันผวนอาจทำให้ไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายระยะสั้น ทำให้เกิดความเสี่ยงในการเตรียมความพร้อมในการจัดหาพลังงานในด้านน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอุดหนุนราคาพลังงานฟอสซิลแบบหน้ากระดานไม่เป็นไปตามกลไกตลาด ทำให้ความต้องการใช้พลังงานสะอาดไม่สูงตามเป้าหมาย - นโยบายส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าเป้าหมาย 30@30 (ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าร้อยละ 30 ภายในปี 2030) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายระยะสั้น - ความเสี่ยงจากความต้องการใช้น้ำมันสูงสุด Peak Oil เกิดขึ้นช้ากว่าการพยากรณ์ (หลังปี พ.ศ. 2573)
4. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	<p>ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดภาวะอากาศสุดขั้ว เช่น คลื่นความร้อนและความเย็นฉับพลันทำให้ความต้องการการใช้ไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงรวดเร็วยากต่อการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าและการเตรียมพร้อมในการจัดหาเชื้อเพลิงให้เพียงพอต่อความต้องการ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรากฏการณ์ลานีญาทำให้มหาวิกฤตอุทกภัยในประเทศไทย (2554) ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างพื้นที่ด้านพลังงานวงกว้าง - ภาวะอากาศร้อนแห้งแล้งจากซูปเปอร์เอลนีโญ (2566-67) ซึ่งทำให้ความต้องการการใช้ไฟฟ้าสูงสุดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยความรุนแรงของภัยคุกคามนี้ขึ้นอยู่กับระดับความพร้อมของภาคพลังงานต่อผลจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย	<p>สมช. วิเคราะห์จากการที่ประเทศไทยมีคติเชื่อมโยงกับการก่ออาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายทั้งภายในและระหว่างประเทศ ว่ามีแนวโน้มการก่อเหตุรุนแรงโดยลำพังของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ และการเผยแพร่แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ซึ่งอาจทำให้มีการทำลายโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่สำคัญได้</p>

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน
6. การโจมตีทางไซเบอร์	WTO ระบุความเสี่ยงจากความปลอดภัยทางไซเบอร์ (cyber insecurity) เป็นประเด็น และ สมช. วิเคราะห์แนวโน้มว่าหน่วยงานภาครัฐอาจตกเป็นเป้าหมายของการคุกคามทางไซเบอร์มากขึ้นจากระบบการป้องกันอาชญากรรมทางไซเบอร์ของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น โรงพยาบาล ซึ่งหากการโจมตีเกิดขึ้นต่อระบบสั่งการผลิตและจัดส่งพลังงานอาจทำให้เกิดภาวะชะงักงัน
7. ข้อจำกัดทางกฎหมายและกฎระเบียบ	จากการถอดบทเรียนการบริหารจัดการพลังงานในช่วงวิกฤตราคาก๊าซธรรมชาติ ปี พ.ศ. 2565 พบว่าข้อจำกัดทางกฎหมายและกฎระเบียบมีผลต่อการบริหารราคาพลังงานด้วยกลไกกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และส่งผลกระทบต่อการบริหารการนำเข้าและขนส่งเชื้อเพลิง LNG เพื่อการผลิตไฟฟ้า และการบริหารค่าใช้จ่ายจากมาตรการการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อการผลิตไฟฟ้า เช่น <ul style="list-style-type: none">- คอขวดของโครงสร้างพื้นฐานด้านก๊าซธรรมชาติรองรับการนำเข้า LNG ที่เพิ่มขึ้นฉับพลัน- ขาดแนวทางการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่เกิดจากมาตรการการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อการผลิตไฟฟ้า- ช่องว่างความชัดเจนในการใช้กลไกความตกลงระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนเชื้อเพลิงในสถานการณ์ฉุกเฉิน
8. การเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ	ผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระหว่างปี 2563-2564 ทำให้เกิดประเทศไทยต้องมีการอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของประชาชนและธุรกิจ รวมกว่า 154,694 ล้านบาท และความต้องการการใช้ก๊าซธรรมชาติและไฟฟ้าลดลงกว่าที่คาดการณ์จากข้อจำกัดภาพรวมทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อภาระการลงทุนเพื่อจัดหาและผลิตน้ำมันและก๊าซ (อุตสาหกรรมต้นน้ำ) โรงแยกก๊าซธรรมชาติและโรงกลั่นที่ลดการผลิต รวมถึงการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ อากาศยาน และการป้องกันประเทศ ซึ่งทำให้อาจเกิดปัญหาการจัดการพลังงานไม่เพียงพอต่อความต้องการหลังจากเศรษฐกิจฟื้นตัว

3.2.2 การประเมินความเสี่ยง

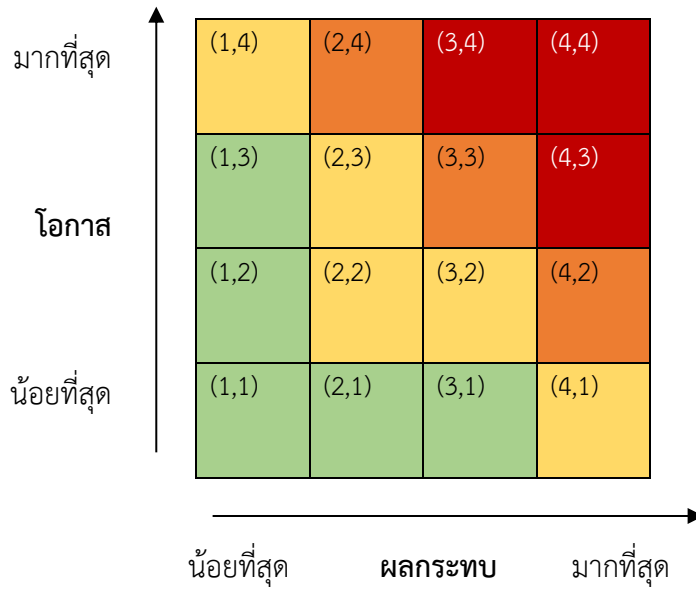
การวิเคราะห์ความเสี่ยงจัดทำด้วยวิธี Risk Matrix โดยใช้ตัวแปร 2 ตัว คือ โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน (Likelihood) ในระยะ 5 ปี และผลกระทบที่

⁶ ที่มา รายงานประจำปี 2565 ของกระทรวงพลังงาน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

เกิดขึ้น (Impact) โดยจะเกิดผลกระทบรุนแรงในระดับต่าง ๆ หากไม่มีการบริหารจัดการหรือ
แก้ไขสถานการณ์ โดยผลกระทบพิจารณาระดับจากด้านราคาหรือด้านการจัดหาพลังงาน อย่าง
ใดอย่างหนึ่ง หรือสองด้านประกอบกันเพื่อประเมินภาพรวมของ Impact ได้
และนำมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญเป็นรูปแบบ 4 x 4 ระดับ ดังนี้

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

หลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้วยตัวแปรโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
โอกาส	เป็นไปได้มากที่สุด	เป็นไปได้มาก	เป็นไปได้น้อย	เป็นไปได้น้อยที่สุด
ผลกระทบ	รุนแรงมาก	รุนแรง	ปานกลาง	น้อย
ด้านราคา และ/หรือ ด้าน การจัดหา	ผลกระทบด้านราคา และ/หรือ ด้าน การจัดหา	ผลกระทบด้านราคา และ/หรือ ด้าน การจัดหา	ผลกระทบด้านราคา และ/หรือ ด้าน การจัดหา	ผลกระทบด้านราคา และ/หรือ ด้าน การจัดหา
ผลกระทบ	ราคาพลังงานสูงขึ้น มากอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องยาวนาน ส่งผลสัดส่วนการ ใช้จ่ายด้านพลังงาน ของประชาชนเป็น อย่างมาก และ ความสามารถใน การแข่งขันทาง เศรษฐกิจถดถอย	ราคาพลังงานสูงขึ้น และผันผวน ต่อเนื่อง ส่งผลสัดส่วนการ การใช้จ่ายด้าน พลังงานของ ประชาชนใน ภาพรวม	ราคาเชื้อเพลิงและ ไฟฟ้าสูงขึ้นกระทบ ต่อความเป็นอยู่ต่อ ประชาชนกลุ่ม เปราะบาง	ราคาเชื้อเพลิงและ ไฟฟ้าสูงขึ้นจาก ปัจจัยชั่วคราว และ มีแนวโน้มปรับตัว ลดลงได้
ผลกระทบ	การจัดหาและ	การจัดหาพลังงาน	การจัดหาพลังงาน	การจัดหาพลังงาน
ด้านการ	ปริมาณพลังงาน	ต่ำกว่าความ	ต่ำกว่าความ	ต่ำกว่าความ
จัดหา	สำรอง ต่ำกว่า ความต้องการ พลังงานขาดแคลน ในระดับเกิดการ ปั่นส่วนและการดับ ไฟ	ต้องการต่อเนื่อง ยาวนาน และกระทบ ปริมาณสำรอง	ต้องการระยะปาน กลาง	ต้องการระยะสั้น

การประเมินความเสี่ยงจัดทำในเชิงคุณภาพ โดยการระบุเป็นระดับความรุนแรงและระดับความเป็นไปได้
ดำเนินการโดยคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหารวิกฤตการณ์พลังงาน
(พ.ศ. 2566 – 2570) และผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน และกำหนดให้มีการทบทวนปัจจัยการระบุประเด็นภัยคุก

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร

วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

และสถานการณ์การฉุกเฉิน และ ประเมินความเสี่ยงที่อาจเปลี่ยนแปลงไปอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อข้อมูลประกอบการฝึกซ้อมบริหารจัดการสถานการณ์ด้านพลังงานและการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารต่อไป

ทั้งนี้ ผลการประเมินความเสี่ยงโดยสรุป และเหตุผลสนับสนุน มีดังนี้

ประเด็นภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	โอกาส	ผลกระทบ	เหตุผลสนับสนุน
ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์	1. สงครามระหว่างประเทศที่มีบทบาทต่อการส่งออกและผลิต LNG และน้ำมันดิบ			
	2. ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและฮามาส ลุกลามไปสู่กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ทำให้ส่งผลกระทบต่อการขนส่งเชื้อเพลิงบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ			
	3. สงครามและความขัดแย้งในประเทศเพื่อนบ้านที่ทวีความรุนแรงจากการขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้การจัดหาจัดส่งพลังงานจากประเทศต้นทางสู่ไทยเกิดความติดขัด เช่น กรณีก๊าซตะวันตก			
ภาวะชะงักงันของห่วงโซ่การผลิตและจัดหาพลังงาน	4. ภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า พายุรุนแรง มีผลต่อระบบส่งหรือโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ			

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	โอกาส	ผลกระทบ	เหตุผลสนับสนุน
	ด้านไฟฟ้า ทำให้เกิดไฟดับ เป็นวงกว้าง			
	5. การหยุดผลิตฉุกเฉิน (Unplanned Shutdown) ของแหล่งก๊าซธรรมชาติ ทั้ง ด้านตะวันตกและตะวันออก ของไทยพร้อมกัน หรือ แหล่งใดแหล่งหนึ่ง			
	6. การจัดหาก๊าซธรรมชาติ ในอ่าวไทยไม่ได้ตามแผน ต่อเนื่องยาวนานมากกว่า 6 เดือน			
ข้อจำกัดการเปลี่ยนผ่านสู่ พลังงานสะอาดไม่ได้ตาม เป้าหมายระยะสั้น	7. การอุดหนุนราคา พลังงานฟอสซิลแบบหน้า กระดาน ทำให้ความต้องการ ใช้พลังงานสะอาดไม่เป็นไป ตามเป้าหมาย			
	8. การใช้จ่ายยนต์ไฟฟ้า สูงขึ้นมา หรือ ต่ำกว่ามาก จากที่คาดการณ์ ทำให้เกิด ข้อจำกัดด้านการจัดหาและ บริหารจัดการระบบไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง			
	9. ความเสี่ยงจากความ ต้องการใช้น้ำมันสูงสุด Peak Oil เกิดขึ้นช้ากว่าการ พยากรณ์ (หลังปี พ.ศ. 2573)			
ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	10. มหาวิกฤตอุทกภัยใน ประเทศไทยทำให้ ซึ่งส่งผล			

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	โอกาส	ผลกระทบ	เหตุผลสนับสนุน
	ต่อโครงสร้างพื้นฐานที่ด้าน พลังงานวงกว้าง			
	11. ภาวะอากาศร้อนแห้ง แล้งจากซูเปอร์เอลนีโญ ทำให้ความต้องการการใช้ ไฟฟ้าสูงสุดเพิ่มขึ้นอย่าง รวดเร็ว			
อาชญากรรมข้ามชาติและ การก่อการร้าย	12. การก่ออาชญากรรม ข้ามชาติ การก่อการร้าย การก่อเหตุรุนแรงโดยลำพัง ของทำลายโครงสร้าง พื้นฐานด้านพลังงานที่สำคัญ			
การโจมตีทางไซเบอร์	13. หน่วยงานด้านพลังงาน ถูกคุกคามทางไซเบอร์ทำให้ ไม่สามารถสั่งการระบบ โครงสร้างพื้นฐานพลังงานได้			
ข้อจำกัดทางกฎหมาย กฎระเบียบ	14. คอขวดของโครงสร้าง พื้นฐานด้านก๊าซธรรมชาติ รองรับการนำเข้า LNG ที่ เพิ่มขึ้นฉับพลัน			
	15. ขาดแนวทางการบริหาร จัดการค่าใช้จ่ายที่เกิดจาก มาตรการการใช้น้ำมัน ทดแทนก๊าซธรรมชาติเพื่อ การผลิตไฟฟ้า			
	16. ช่องว่างความชัดเจนใน การใช้กลไกความตกลง ระหว่างประเทศเพื่อ สนับสนุนเชื้อเพลิงในสถา การณ์ฉุกเฉิน			

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นภัยคุกคาม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	โอกาส	ผลกระทบ	เหตุผลสนับสนุน
การเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่หรือโรคอุบัติซ้ำ	17. เกิดสถานการณ์ระบาดของโรคอุบัติใหม่หรือโรคอุบัติซ้ำ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการจัดหาและผลิตพลังงาน			

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ส่วนที่ 4 สารสำคัญของแผน

4.1 วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีความพร้อมในการป้องกันผลกระทบและบริหารจัดการวิกฤตการณ์พลังงาน
อย่างทันท่วงทีให้ฟื้นคืนสู่การมีพลังงานเพียงพอในราคาที่เหมาะสม

4.2 แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 1 การเตรียมความพร้อมจากวิกฤตการณ์พลังงาน

เป้าหมาย

ประเทศไทยมีความพร้อมด้านทรัพยากรและกลไกป้องกันและบรรเทาวิกฤตพลังงาน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	2567	2568	2569	2570
1) ระดับความพร้อมของฐานข้อมูลที่ <u>จำเป็น</u> เพื่อการเตรียมพร้อมบริหาร จัดการวิกฤติ อยู่ในระดับที่ 5 ระดับ 0 ไม่มีข้อมูล ระดับ 1 ข้อมูลขาดคุณภาพ ไม่สามารถ รวบรวมแลกเปลี่ยนกับหน่วยอื่นได้ ระดับ 2 ข้อมูลมีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยน หรือสูญหาย หรือมีการเผยแพร่อย่าง กระจัดกระจายหลายแหล่ง ระดับ 3 ข้อมูลที่แลกเปลี่ยนไม่สมบูรณ์ ยังมี ช่องว่างสำคัญที่ต้องอนุমানเพื่อภาพ ที่สมบูรณ์ในการตัดสินใจ ระดับ 4 ข้อมูลที่แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยง แล้ว และมีส่วนเล็กน้อยที่ยังไม่ สมบูรณ์ ระดับ 5 ข้อมูลมีคุณภาพ ครบถ้วน และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึงได้ทันทีที่ต้องใช้ งาน	มีรายการ ข้อมูลที่ จำเป็น	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
2) ร้อยละความสำเร็จของโครงสร้าง พื้นฐานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ	ระบุรายการ โครงสร้าง	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	2567	2568	2569	2570
ป้องกันและบรรเทาวิกฤตพลังงาน (Critical Infrastructures) เป็นไป ตามแผนพลังงานชาติและแผนย่อย รายสาขา	พื้นฐาน สำคัญ			
3) ระดับความสำเร็จการจัดทำนโยบาย และกฎหมายเพื่อเพิ่มความพร้อมใน การป้องกันผลกระทบวิกฤตพลังงาน	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
4) ร้อยละความรู้ความเข้าใจ และความ ตระหนักของบุคลากรด้านการบริหาร เตรียมพร้อมและบริหารวิกฤต	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาคุณภาพฐานข้อมูลสำหรับการเตรียมพร้อมบริหารจัดการวิกฤติ

มีฐานข้อมูลด้านพลังงานและปัจจัยแวดล้อมในรูปแบบที่พร้อมใช้งานและสามารถเชื่อมโยงหรือ
แบ่งปันภายในกลไกเพื่อการบริหารจัดการวิกฤติ เพื่อประกอบการวิเคราะห์แนวโน้มและการ
ดำเนินงานตอบสนองแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที และเพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม วิเคราะห์
และประเมินแนวโน้มที่ภัยคุกคามจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤติด้านพลังงาน

2) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานในการป้องกันและบรรเทาวิกฤตพลังงาน

มีการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานสำคัญด้าน
พลังงานพลังงานและอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการป้องกันและบริหารจัดการสถานการณ์
ฉุกเฉินด้านพลังงาน

3) พัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการ

มีการปรับปรุงและจัดทำนโยบาย กฎหมาย มาตรการรวมถึงกลไกด้านการสำรองเชื้อเพลิงและเพิ่ม
ความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในภาวะวิกฤต

4) เพิ่มศักยภาพเครือข่ายความร่วมมือด้านการเตรียมพร้อมบริหารจัดการวิกฤติทั้งในและ
ต่างประเทศ

สร้างองค์ความรู้และความชำนาญแก่บุคลากรของหน่วยงานทั้งสายงานหลักและสายงานสนับสนุน
ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการบริหารเตรียมพร้อม
และบริหารวิกฤต การสื่อสาร สร้างความร่วมมือ และร่วมดำเนินงานในกลไกทั้งในและระหว่าง
ประเทศ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ข้อเสนอแผนงาน/โครงการ (Initiatives)

ข้อเสนอ Initiatives	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ	ปี พ.ศ.			
			2567	2568	2569	2570
แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาคุณภาพฐานข้อมูลสำหรับการเตรียมพร้อมบริหารจัดการวิกฤติ						
แนวทางการพัฒนา 2) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานในการป้องกันและบรรเทาวิกฤตพลังงาน						
แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนานโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกลไกการบริหารจัดการ						
แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนากำลังคนและเครือข่ายความร่วมมือด้านการเตรียมพร้อมบริหารจัดการ วิกฤติทั้งในและต่างประเทศ						

4.3 แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 2 การบริหารจัดการวิกฤติพลังงาน

เป้าหมาย

หน่วยงานภาครัฐด้านพลังงานมีศักยภาพสูงในการบริหารจัดการวิกฤตพลังงาน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	2567	2568	2569	2570
1) ระดับผลสัมฤทธิ์การชักจูง แผนบริหารการจัดการ สถานการณ์ฉุกเฉินระหว่าง หน่วยงานในประเทศ และกับ หน่วยงานต่างประเทศ				
2) ร้อยละความสำเร็จในการ แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ระดับปานกลางและรุนแรงที่	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

เกิดขึ้นของหน่วยงานด้านพลังงาน				
--------------------------------	--	--	--	--

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาประสิทธิภาพการเชื่อมโยงมือสถานการณ์ฉุกเฉิน

มีการดำเนินการเชื่อมโยงมือสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานระดับรุนแรงและรุนแรงมากร่วมกับกลุ่มหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน รวมถึงการเชื่อมโยงมือรับสถานการณ์ฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ผลการเชื่อมโยงสามารถจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการเตรียมพร้อมและบริหารวิกฤติเผยแพร่ต่อไป

2) ยกระดับการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินของหน่วยงาน

มีผลการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินตามแผนภายในของหน่วยงาน ระดับปานกลาง/รุนแรง เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อเสนอแผนงาน/โครงการ (Initiatives)

ข้อเสนอโครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ	ปี พ.ศ.			
			2567	2568	2569	2570
แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาประสิทธิภาพการเชื่อมโยงมือสถานการณ์ฉุกเฉิน						
แนวทางการพัฒนา 2) ยกระดับการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินของหน่วยงาน						

ส่วนที่ 5 กฎหมายและกลไกการขับเคลื่อน

5.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.1.1 ด้านความมั่นคง

- พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.2457
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550
- พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551
- พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562
- พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548
- ประมวลกฎหมายอาญา

5.1.2 ด้านพลังงาน

- พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ โดยคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ

ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายเฉพาะที่ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรการต่างๆ ได้ทันที เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงให้ทันต่อเหตุการณ์ มีสาระสำคัญดังนี้

- มาตรา 3 เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) การผลิต การจำหน่าย การขนส่ง การมีไว้ในครอบครอง การสำรองและการส่งออก
นอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

2) การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น

3) การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น หรือการดำเนินกิจการที่ต้องใช้
น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น เช่น (ก) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขการดำเนินกิจการโรงงาน
(ข) กำหนดวันเวลาในการเปิดและปิดและเงื่อนไขในการดำเนินกิจการของโรงมหรสพ โรงภาพยนตร์ สถาน
บริการ ภัตตาคาร หรือสถานบันเทิงอื่นๆ (ค) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขในการใช้ยานพาหนะ ไม่ว่าจะเป็น
ยานพาหนะที่ใช้ในกิจการสาธารณะหรือยานพาหนะส่วนบุคคล (ง) การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร ในการ
โฆษณาและในสถานที่อื่นๆ

4) การปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

- ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด
หรือคณะกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นปฏิบัติการแทนได้ โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

- คำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายซึ่งได้สั่งการตามวรรคหนึ่งใน
ส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลทั่วไป และคำสั่งมอบหมายของนายกรัฐมนตรีตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

- มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

- มาตรา 8 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
จากนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา 3 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือ
ทั้งจำทั้งปรับระดับประเทศ

1.2.2 พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562

- มาตรา 5 กำหนดให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับ
ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

- มาตรา 14 (5) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) เป็นผู้ทำ
หน้าที่ในการบริหารกิจการของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการ
จัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มีอำนาจในการอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อดำเนินการตามแผน
รองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

- มาตรา 18 ให้มีสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติ
บุคคลและไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พลังงาน

- มาตรา 19 ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
 - 1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
 - 2) จัดทำแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมัน
เชื้อเพลิง
 - 3) รวมทั้งรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานและการเสนอแนะมาตรการแก้ไข
ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติการตามแผนดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการ
ฯลฯ

1.2.3 พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายว่าด้วยการค้าน้ำมัน
เชื้อเพลิงโดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลว ดังนี้

- มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“น้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิง
สำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันหล่อลื่นและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นที่ใช้หรืออาจใช้
เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ หรือสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่น
หรือผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และให้หมายความรวมถึงสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิง
หรือเป็นสิ่งหล่อลื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้ค้าน้ำมัน” หมายความว่า ผู้กระทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยซื้อ นำเข้ามาใน
ราชอาณาจักร หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อจำหน่าย และให้หมายความรวมถึงผู้กลั่นหรือผลิตน้ำมัน
เชื้อเพลิงด้วย แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ได้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“ผู้ขนส่งน้ำมัน” หมายความว่า ผู้ที่รับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งมิใช่เป็นของ
ตนเอง โดยใช้ยานพาหนะสำหรับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

“สถานีบริการ” หมายความว่า สถานที่สำหรับจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชน
โดยวิธีเติมหรือใส่ลงในที่บรรจุน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ โดยใช้มาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่า
ด้วยมาตราซึ่งดวงวัด ที่ติดตั้งไว้เป็นประจำและให้หมายความรวมถึงสถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่
ประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- มาตรา 7 ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าแต่ละชนิด หรือรวมกันทุกชนิดปีละตั้งแต่
100,000 เมตริกตันขึ้นไป หรือผู้ค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวชนิดเดียวที่มีปริมาณการค้าปีละตั้งแต่ 50,00
เมตริกตันขึ้นไป ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

- มาตรา 10 ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าปีละไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 7
แต่เป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าแต่ละชนิดหรือรวมกันทุกชนิดเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

เป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีขนาดของถังเก็บที่สามารถเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงได้เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องยื่นขอจดทะเบียนต่ออธิบดี

- มาตรา 11 ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันซึ่งดำเนินกิจการค้าน้ำมันโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการ ต้องยื่นขอจดทะเบียนต่ออธิบดีมาตรา 12 ผู้ใดเป็นผู้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามชนิดและปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องแจ้งต่ออธิบดีตามแบบที่อธิบดีกำหนด

- มาตรา 17 ให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ส่งแผนการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ชื่อ กลั่นผลิต หรือจำหน่ายซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงในช่วง 3 เดือนถัดไปตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการวางแผนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศและการติดตามสถานการณ์น้ำมันเชื้อเพลิงของโลก รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือหรือประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ค้าน้ำมันส่งแผนปฏิบัติการในรายละเอียดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ชื่อ กลั่น ผลิต หรือจำหน่ายซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด ผู้ค้าน้ำมันต้องดำเนินกิจการค้าน้ำมันให้เป็นไปตามแผนที่ได้แจ้งไว้ในวรรคหนึ่ง และแผนปฏิบัติการตามวรรคสอง เว้นแต่มีเหตุอันควรที่มีอาจดำเนินการตามนั้นได้

- มาตรา 24 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือหรือประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ค้าน้ำมันงดจำหน่ายหรือให้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดหนึ่งชนิดใด หรือให้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองไว้ตามมาตรา 20 ได้ ในการนี้อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

- มาตรา 30 การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 10 หรือ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 11 ต้องเป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ห้ามมิให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 10 หรือ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 11 ที่จะขนส่งคราวละตั้งแต่ 3,000 ลิตรขึ้นไปให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ขนส่งน้ำมันตามมาตรา 12 ทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่อธิบดีประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพตามมาตรา 25 เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นชั่วคราวโดยได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

- มาตรา 47 ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขตามมาตรา 24 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา 56 ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 30 วรรคสอง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.2.4 ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ.2551 ประกาศฉบับนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543 เพื่อป้องกันการขาดแคลนก๊าซปิโตรเลียมเหลว เนื่องจากราคาขายปลีกในประเทศต่ำกว่าราคาตลาดโลกมากจึงมีแรงจูงใจให้ส่งออก ในขณะที่การผลิตมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ ทำให้มีความจำเป็นต้องควบคุมการส่งออก โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) ผู้ที่จะจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวซึ่งได้บรรจุในถังก๊าซหุงต้มออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องเป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543 ซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อที่กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน แจ้งให้กรมศุลกากรทราบ

2) ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543 ที่จะจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวซึ่งได้บรรจุในถังก๊าซหุงต้มออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้ประทับอยู่ที่ถังก๊าซหุงต้มนั้น

3) การจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวไปนอกราชอาณาจักร ผู้ค้าน้ำมันต้องขอหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน เพื่อไปแสดงต่อเจ้าพนักงานศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าทุกครั้ง ก่อนส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

4) การส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว ให้ส่งออกได้เฉพาะท่าที่หรือด่านศุลกากรซึ่งส่งออกได้ทุกประเภทตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ในกรณีที่เป็นการส่งออกโดยผ่านเขตแดนทางบก ให้ส่งออกได้เฉพาะที่เป็นจุดผ่านแดนถาวร เท่านั้น

1.2.6 พระราชบัญญัติปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2483 กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น เพื่อทำการประกาศชนิดของน้ำมันที่ต้องปันส่วน ทำการสอบสวนเพื่อทราบปริมาณน้ำมันทุกชนิด กำหนดเกณฑ์และอัตราการปันส่วนน้ำมัน ควบคุมการซื้อขายและวางระเบียบการซื้อขาย

1.2.7 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522ให้อำนาจกำหนดให้มีการใช้ยานพาหนะน้อยลงและจำเป็นที่จะต้องปิดถนนบางสายเพื่อบังคับห้ามวิ่ง หรือจำกัดเขตอนุญาตให้รถยนต์เข้าไปในบางพื้นที่ หรือกำหนดเส้นทางสำหรับรถยนต์สาธารณะให้มีเส้นทางมากขึ้นเพื่อลดการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง

1.2.8 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 ให้อำนาจกรมเจ้าท่าในการกำหนด ระยะเวลา เขตท่าเรือและเขตจอดเรือในน่านน้ำไทย

1.2.9 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เมื่อเกิดการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง อาจจะต้องผ่อนผันลักษณะและคุณภาพของน้ำมันชนิดต่างๆ

ด้านก๊าซธรรมชาติ

พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ.2514 เป็นการสั่งห้ามผู้รับสัมปทานส่งออกน้ำมันดิบและปิโตรเลียมที่ได้จากแหล่งขุดเจาะทั้งหมดออกนอกประเทศ เพื่อให้เพียงพอกับการใช้ในราชอาณาจักร

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

มาตรา 61 ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศหรือเพื่อให้มีปิโตรเลียมเพียงพอกับความต้องการใช้ภายในราชอาณาจักร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศห้ามส่งปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้ทั้งหมดหรือบางส่วนออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามส่งไป ณ ที่ใดเป็นการชั่วคราวได้ในกรณีที่มีการประกาศห้ามส่งปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้บางส่วน ให้รัฐมนตรีห้ามผู้รับสัมปทานส่งปิโตรเลียมที่ผลิตได้ออกตามอัตราส่วนของปิโตรเลียมที่ตนผลิตได้กับปิโตรเลียมที่ผลิตได้ทั่วราชอาณาจักรในรอบหกเดือนที่แล้วมา การประกาศตามมาตรา 61 นี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การประกอบกิจการพลังงานทั่วราชอาณาจักร โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการพลังงาน” หมายความว่า กิจการไฟฟ้า กิจการก๊าซธรรมชาติ หรือกิจการระบบโครงข่ายพลังงาน

“กิจการก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า การขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อผ่านระบบส่งก๊าซธรรมชาติ การเก็บรักษาและแปรสภาพก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซ การจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ หรือการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ แต่ไม่รวมถึงการประกอบกิจการก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง

“ระบบโครงข่ายพลังงาน” หมายความว่า ระบบโครงข่ายไฟฟ้า หรือระบบโครงข่าย

“ระบบโครงข่ายก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ระบบส่งก๊าซธรรมชาติหรือระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ

“ระบบส่งก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ระบบท่อที่ใช้ในการรับก๊าซธรรมชาติจากจุดซื้อขายก๊าซธรรมชาติ และส่งถึงจุดจ่ายก๊าซธรรมชาติ หรือระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติหรือโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือโรงไฟฟ้าผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน รวมถึงอุปกรณ์หรือสิ่งอื่นอันเป็นสิ่งจำเป็นในการรับและส่งก๊าซธรรมชาติ

“ระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ระบบท่อที่ต่อจากระบบส่งก๊าซธรรมชาติรวมถึงอุปกรณ์หรือสิ่งอื่นอันเป็นสิ่งจำเป็นในการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ

“ศูนย์ควบคุมระบบโครงข่ายพลังงาน” หมายความว่า ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า หรือศูนย์ควบคุมการส่งก๊าซธรรมชาติ

“สถานประกอบกิจการพลังงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ เครื่องจักร ระบบโครงข่ายพลังงาน และอุปกรณ์อื่นใดที่ใช้ในการประกอบกิจการพลังงาน

“อัตราค่าบริการ” หมายความว่า ราคาพลังงานต่อหน่วย ค่าตอบแทน หรือเงื่อนไขสำหรับการให้บริการ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ใช้งาน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

“ราชอาณาจักร” หมายความว่ารวมถึงเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทยตาม
หลักกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามความตกลงที่ได้ทำกับต่างประเทศด้วย

- มาตรา 9 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ (4) เสนอนโยบายในการป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนพลังงานต่อ
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

ด้านไฟฟ้า

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การประกอบกิจการ
พลังงานทั่วราชอาณาจักร โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการพลังงาน” หมายความว่า กิจการไฟฟ้า กิจการก๊าซธรรมชาติ หรือกิจการ
ระบบโครงข่ายพลังงาน

“กิจการไฟฟ้า” หมายความว่า การผลิต การจัดให้ได้มา การจัดส่ง การจำหน่าย
ไฟฟ้า หรือการควบคุมระบบไฟฟ้า

“ระบบโครงข่ายพลังงาน” หมายความว่า ระบบโครงข่ายไฟฟ้า หรือระบบโครงข่าย
ก๊าซธรรมชาติ

“ระบบโครงข่ายไฟฟ้า” หมายความว่า ระบบส่งไฟฟ้าหรือระบบจำหน่ายไฟฟ้า

“ระบบไฟฟ้า” หมายความว่า ระบบผลิตไฟฟ้า ระบบส่งไฟฟ้า และระบบจำหน่าย
ไฟฟ้าที่อยู่ภายใต้การปฏิบัติการและควบคุมของผู้รับใบอนุญาต

“ระบบผลิตไฟฟ้า” หมายความว่า ระบบการผลิตไฟฟ้าของผู้รับใบอนุญาตจาก
โรงไฟฟ้าไปถึงจุดเชื่อมต่อกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า และให้หมายความรวมถึงระบบจัดส่งเชื้อเพลิงที่ใช้ในการ
ผลิตไฟฟ้าด้วย

“ระบบส่งไฟฟ้า” หมายความว่า ระบบการนำไฟฟ้าจากระบบผลิตไฟฟ้าไปยังระบบ
จำหน่ายไฟฟ้า และให้หมายความรวมถึงศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าที่ใช้ในการควบคุมระบบส่งไฟฟ้านั้นด้วย

“ระบบจำหน่ายไฟฟ้า” หมายความว่า ระบบการนำไฟฟ้าจากระบบส่งไฟฟ้า หรือ
ระบบผลิตไฟฟ้าไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งไม่ใช่ผู้รับใบอนุญาต และให้หมายความรวมถึงศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าที่ใช้
ในการควบคุมระบบจำหน่ายไฟฟ้านั้นด้วย

“ศูนย์ควบคุมระบบโครงข่ายพลังงาน” หมายความว่า ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า หรือ
ศูนย์ควบคุมการส่งก๊าซธรรมชาติ

“ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า” หมายความว่า หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการควบคุมระบบไฟฟ้า

“สถานประกอบกิจการพลังงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ เครื่องจักร ระบบ
โครงข่ายพลังงาน และอุปกรณ์อื่นใดที่ใช้ในการประกอบกิจการพลังงาน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

“อัตราค่าบริการ” หมายความว่า ราคาพลังงานต่อหน่วย ค่าตอบแทน หรือเงื่อนไข
สำหรับการให้บริการ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ใช้งาน

“ราชอาณาจักร” หมายความว่า รวมถึงเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทยตาม
หลักกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามความตกลงที่ได้ทำกับต่างประเทศด้วย

- มาตรา 9 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ (4) เสนอนโยบายในการป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนพลังงานต่อคณะกรรมการนโยบาย
พลังงานแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “ระบบไฟฟ้า” หมายความว่า สายส่งไฟฟ้า สายจำหน่ายไฟฟ้า
สถานีไฟฟ้าย่อย หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์แก่การส่งหรือการจำหน่ายไฟฟ้า

- มาตรา 6 ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า
“กฟผ.” และให้เพนนิตบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) ผลิต จัดให้โตมาจัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่ (ก) การไฟฟ้านครหลวง
การไฟฟ้า สวณภูมิภาคหรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ข) ผู้ใช้
พลังงานไฟฟ้า ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ค) ประเทศใกล้เคียง
- 2) ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าแหล่งพลังงานอันโตมาจากธรรมชาติเช่น น้ำ ลม
ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แรธาตุ หรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ
รวมทั้งพลังงานปรมาณูเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าและงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.
(2 ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ
กฟผ. หรือรวมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว
- 3) ผลิตและขายลิกไนท์หรือวัตถุดิบจากลิกไนท์หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือรวมทุนกับบุคคล
อื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา 6 ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้นเรียกว่า “การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค” โดยเรียกย่อว่า กฟผ. และ
ให้ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY เรียกโดยย่อว่า PEA มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) ผลิต จัดให้โตมา จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
- 2) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- มาตรา 7 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 1) ในเขตส่วนภูมิภาคซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่ การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ
- 2) ในประเทศใกล้เคียง

พระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา 6 ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้นเรียกว่า “การไฟฟ้านครหลวง มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
 - 1) ผลิตพลังงานไฟฟ้าไปพลางก่อนในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการโอนตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี พ.ศ.2500
 - 2) จัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และ
 - 3) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การไฟฟ้านครหลวง
- มาตรา 7 การผลิต จัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าตลอดจนการคมนาคมที่ใช้พลังงาน

ไฟฟ้าเป็นกิจการสาธารณูปโภค

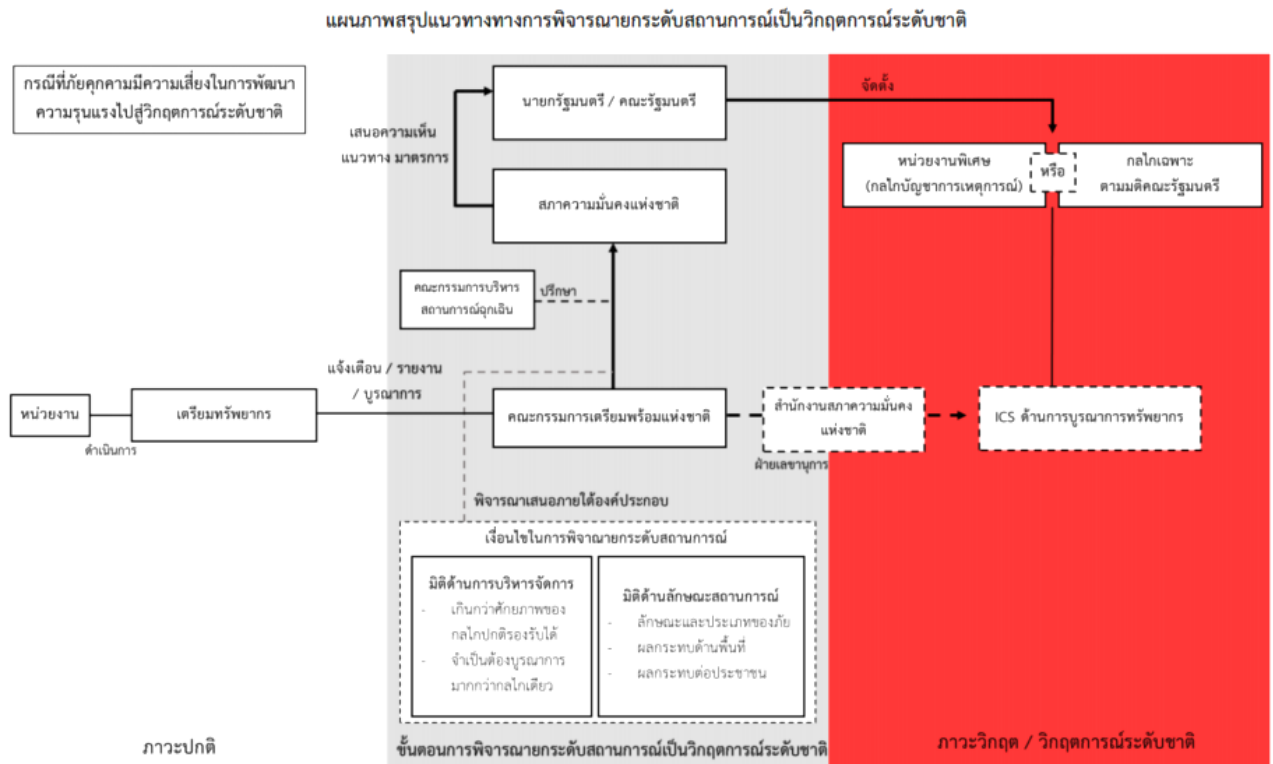
5.2 กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน

โดยทั่วไป

กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ที่เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ

อ้างอิงจากแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ.2566-2570) กำหนดไว้ว่าหากสถานการณ์มีลักษณะที่เป็นไปตามเงื่อนไขในการพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติตามที่ปรากฏในรูปที่ 1 และคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่าจำเป็นต้องยกระดับเป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติจะเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ ก่อนเสนอต่อนายกรัฐมนตรี และ/หรือคณะรัฐมนตรีตามลำดับ

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีและ/หรือ คณะรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าสถานการณ์เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ อาจพิจารณาอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน และจัดตั้งหน่วยงานพิเศษสำหรับเป็นกลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ดังกล่าว แต่หาก นายกรัฐมนตรีและ/หรือคณะรัฐมนตรี ไม่ต้องการให้การบริหารจัดการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป อาจพิจารณาจัดตั้งกลไกเฉพาะกิจตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อบริหารจัดการสถานการณ์ได้อีกทางหนึ่งได้ก็ย่อมได้

รูปที่ 1 แผนภาพสรุปแนวทางการพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ที่มา: แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ.2566-2570)

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลไกการบริหารสถานการณ์วิกฤตการณ์พลังงาน ของกระทรวงพลังงาน

เมื่อหน่วยงานระดับปฏิบัติได้รายงานสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น และจำแนกระดับความรุนแรงของผลกระทบตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานจะเสนอผู้บริหารกระทรวงพลังงานพิจารณาจัดตั้งศูนย์อำนวยการสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน โดยการจัดตั้งศูนย์ฯ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะแตกต่างกันตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ทั้งนี้ องค์ประกอบของศูนย์ฯ มีดังนี้

ระดับความฉุกเฉิน	การสั่งการ	องค์ประกอบภายในศูนย์ฯ
ระดับรุนแรงมาก	รัฐมนตรี กระทรวงพลังงาน	ประธาน : รัฐมนตรีกระทรวงพลังงาน กรรมการ : ผู้บริหารระดับสูงของทุกหน่วยงานในกำกับ เลขานุการ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
ระดับรุนแรง	ปลัดกระทรวงพลังงาน	ประธาน : ปลัดกระทรวงพลังงาน กรรมการ : ผู้บริหารระดับสูงของทุกหน่วยงานในกำกับ เลขานุการ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
ระดับปานกลาง	อธิบดีกรมที่เกี่ยวข้อง	ไม่จัดตั้งศูนย์ฯ
ระดับเล็กน้อย	ดำเนินการภายในหน่วยปฏิบัติ	ไม่จัดตั้งศูนย์ฯ

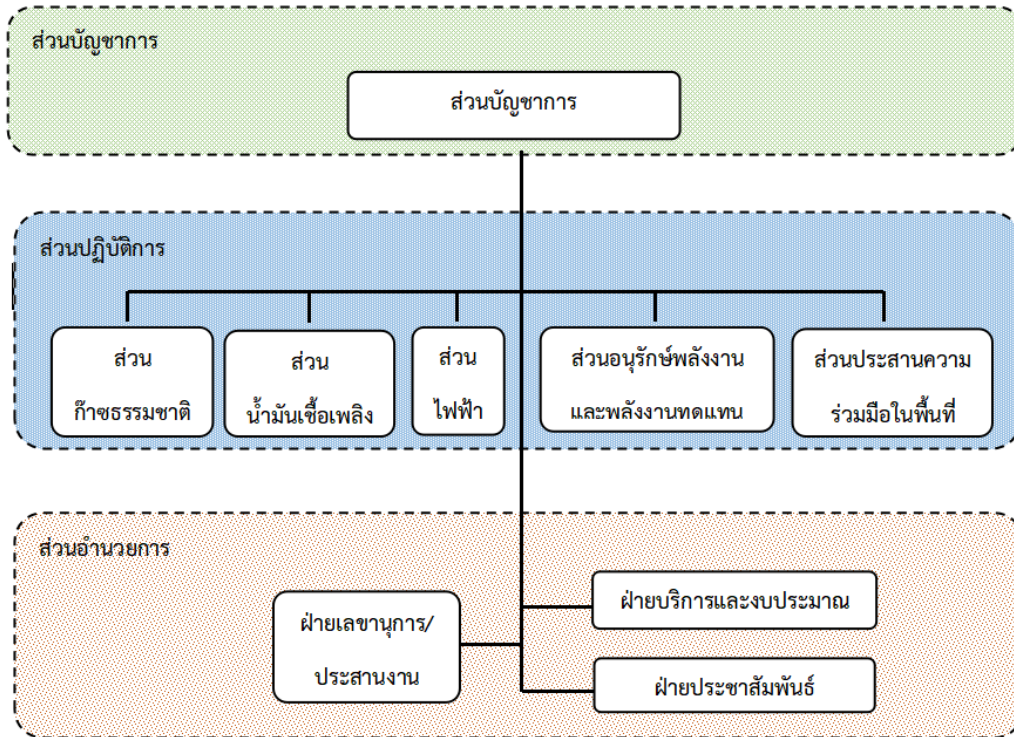
1) อำนาจหน้าที่

- สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลสถานการณ์ ประเมินและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจแก้ไขสถานการณ์ รวมทั้งติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง
- ตัดสินใจเพื่อกำหนดมาตรการ/นโยบายในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งสั่งการและอำนวยการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ
- ให้ความเห็นชอบข้อมูลข่าวสารที่ต้องนำเสนอต่อสาธารณชน
- มอบหมายภารกิจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ

2) โครงสร้างศูนย์อำนวยการสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานจะประกอบด้วย 3 หน่วยงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ ส่วนอำนวยการ และส่วนปฏิบัติการ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

รูปที่ 2 โครงสร้างศูนย์อำนวยความสะดวกสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน

ทั้งนี้ หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและกระทบต่อประชาชนมาก อาจมีความจำเป็นต้องสื่อสารหรือให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและรวดเร็ว อาจมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานในส่วนภูมิภาค เพื่อร่วมแก้ไขสถานการณ์กับส่วนกลางเพิ่มเติมด้วย

3) แนวปฏิบัติในการแจ้งเหตุเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน

เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อพลังงานของประเทศขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นและวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นในขณะนั้น พร้อมทั้งรายงานข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวปฏิบัติในการแจ้งเหตุเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน

ระดับความฉุกเฉิน	ลำดับการแจ้งเหตุ
ระดับรุนแรงมาก	<ol style="list-style-type: none"> ส่วนปฏิบัติรายงานสถานการณ์ต่ออธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องและกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน อธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องรายงานสถานการณ์ต่อปลัดกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ระดับความฉุกเฉิน	ลำดับการแจ้งเหตุ
ระดับรุนแรง	1. ส่วนปฏิบัติรายงานสถานการณ์ต่ออธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องและกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน 2. อธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องรายงานสถานการณ์ต่อปลัดกระทรวงพลังงาน 3. จัดตั้งศูนย์อำนวยการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน
ระดับปานกลาง	4. ส่วนปฏิบัติรายงานสถานการณ์ต่ออธิบดีกรมที่เกี่ยวข้อง 5. อธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องรายงานผลการแก้ไขสถานการณ์และผลกระทบต่อผู้บริหาร
ระดับเล็กน้อย	ส่วนปฏิบัติการดำเนินการแก้ไขปัญหาและรายงานผลการแก้ไขสถานการณ์และผลกระทบต่ออธิบดีกรมที่เกี่ยวข้อง

ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

กลไกการแก้ไขสถานะฉุกเฉินด้านน้ำมันเชื้อเพลิง จะมี **กรมธุรกิจพลังงาน** เป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงพลังงานในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน), กลุ่มผู้ค้าน้ำมัน, ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม ฯลฯ ได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการตอบสนองต่อสถานะฉุกเฉินด้านพลังงาน ดังนี้

ด้านการจัดหาพลังงาน (Supply Side)

- 1) ผู้ค้าน้ำมันทำการแลกเปลี่ยนน้ำมันระหว่างกัน (SWAP)
- 2) การเก็บสำรองน้ำมันแทนกันหรือมอบหมายเก็บสำรองแทนกัน
- 3) เพิ่มกำลังการผลิตของโรงกลั่นให้เต็มกำลังการผลิต
- 4) โรงกลั่นปรับการผลิตให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ขาดแคลนมากขึ้น
- 5) จัดสรรและจำกัดปริมาณการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในปิโตรเคมี
- 6) การระงับการส่งออกพลังงาน ดังนี้
 - การสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันหยุดส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป
 - การสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันเร่งการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป
 - การผ่อนผันปริมาณสำรองน้ำมันสำเร็จรูป
 - การสั่งให้ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมงดส่งออกน้ำมันดิบ/คอนเดนเสทและปิโตรเลียมที่ได้จากแหล่งขุดเจาะทั้งหมด
- 7) การงดหรือลดการส่งน้ำมันเข้าคลังสำรอง

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 8) การลดยาลำของเรือบรรทุกน้ำมันเพื่อการสำรองน้ำมัน (ประสานงานกับกรมเจ้าท่าในการกำหนดระยะเวลา เขตท่าเรือ และเขตจอดเรือในน่านน้ำไทย)
- 9) การเดินรถหรือพาหนะขนส่งเชื้อเพลิงนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด
- 10) การใช้เชื้อเพลิงไม่ตรงตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อม โดยการผ่อนผันลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิง
- 11) การนำน้ำมันสำรองออกมาใช้ โดยการสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองไว้

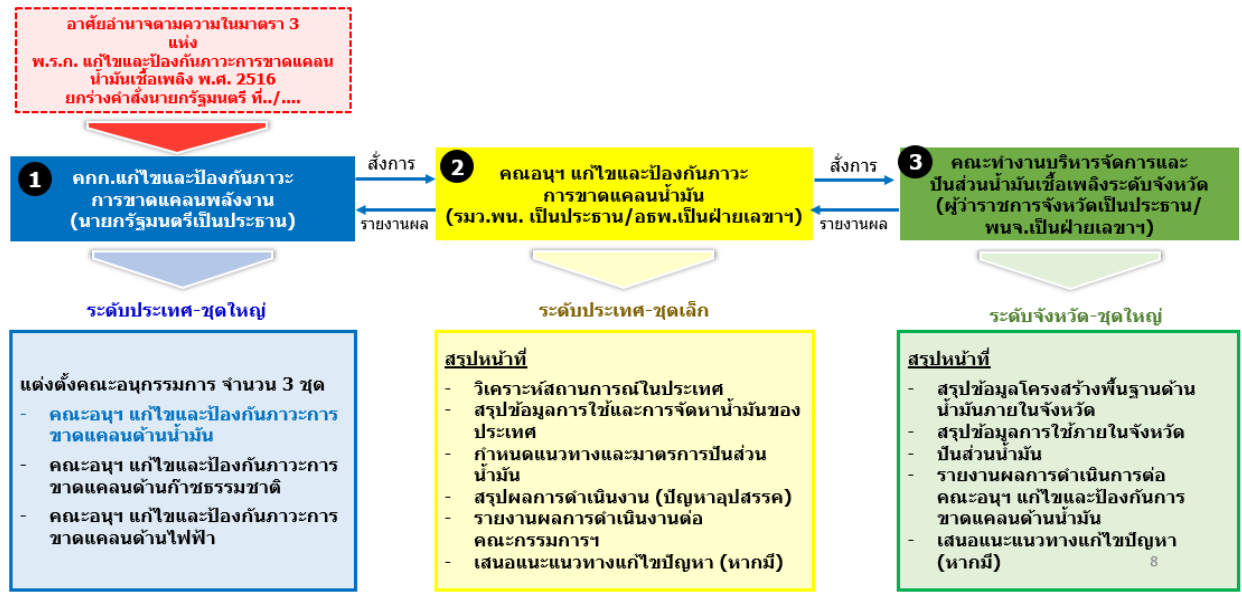
ด้านการใช้พลังงาน (Demand Side)

- 1) การควบคุมความเร็วและการควบคุมการใช้ยานพาหนะ เช่น การปิดถนนบางสายเพื่อบังคับห้ามวิ่ง หรือจำกัดเขตอนุญาตให้รถยนต์เข้าไปในบางพื้นที่ หรือกำหนดเส้นทางสำหรับรถยนต์สาธารณะให้มีเส้นทางมากขึ้นเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
- 2) การเปิด-ปิดสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- 3) **การปันส่วนพลังงาน** โดย นายกรัฐมนตรี ออกคำสั่งกำหนดการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด โดยกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น เพื่อทำการประกาศชนิดของน้ำมันที่ต้องปันส่วน ทำการสอบสวนเพื่อทราบปริมาณน้ำมันทุกชนิด กำหนดเกณฑ์และอัตราการปันส่วนน้ำมัน ควบคุมการซื้อขายและวางระเบียบการซื้อขาย

• **กลไกการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศ** กรณีเกิดสถานการณ์วิกฤติด้านพลังงาน นายกรัฐมนตรีสามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่ง พ.ร.ก.แก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนด้านน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 สั่งให้มีการยกเว้นคำสั่งนายกรัฐมนตรี เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนพลังงาน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นฝ่ายเลขานุการฯ พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมัน (คณะอนุฯ) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นประธาน และมีอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเป็นฝ่ายเลขานุการฯ โดยคณะอนุฯ มีหน้าที่ในการวิเคราะห์สถานการณ์ในประเทศ สรุปรายข้อมูลการใช้ประโยชน์และการจัดหาน้ำมันของประเทศ กำหนดแนวทางและมาตรการปันส่วนน้ำมัน รวมถึงสรุปรายผลการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา (หากมี) ทั้งนี้ ในการบริหารงานระดับจังหวัด คณะอนุฯ สามารถสั่งการไปยังคณะทำงานบริหารจัดการและปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงระดับจังหวัด (คณะทำงานฯ) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและมีพลังงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งคณะทำงานฯ จะทำหน้าที่ในการสรุปรายข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำมันภายในจังหวัด สรุปรายข้อมูลการใช้ภายในจังหวัด ดำเนินการปันส่วนน้ำมัน และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุฯ รวมถึงเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา (หากมี) รายละเอียดสรุปได้ตามที่ปรากฏในรูปที่ 3

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

รูปที่ 3 กลไกการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศ

• กลไกการใช้งบประมาณกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และแก้ไขป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง มีเป้าประสงค์คือ ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในทันทีเมื่อเกิดภาวะวิกฤตราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งกลยุทธ์จะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บเงินเข้าและการชดเชยของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชัดเจน กรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงใน 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มน้ำมันดีเซล กลุ่มน้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ และก๊าซ LPG โดยระดับวิกฤตของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง แบ่งได้เป็น 3 สถานการณ์ ดังนี้

สถานการณ์ที่ 1 ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับขึ้นเกิดระดับที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนระดับวิกฤต

- **กลุ่มน้ำมันดีเซล** กรณีมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกในประเทศของเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับที่เกินกว่าระดับราคาที่เหมาะสม คือ มากกว่า 30 บาท/ลิตร
- **ก๊าซปิโตรเลียมเหลว** กรณี ก) มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาต้นทุนการจัดหาจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ต้นทุนโรงแยกก๊าซธรรมชาติของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด(มหาชน) และต้นทุนโรงแยกก๊าซธรรมชาติของบริษัทยูเอซี โกลบอล จำกัด (มหาชน) มีราคาสูงกว่าราคานำเข้า ข) มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับที่เกินกว่าระดับราคาที่เหมาะสมสำหรับถึง 15 กิโลกรัม มากกว่า 363 บาท

สถานการณ์ที่ 2 ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างรุนแรง

- **กลุ่มน้ำมันดีเซล** กรณีมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาซื้อขายน้ำมันดิบของตลาดที่สำคัญของโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วใน 1 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 5 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล โดยมีผลทำให้ราคาน้ำมัน

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำเร็จรูปของตลาดอ้างอิงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้ราคาน้ำมัน
ขายปลีกในประเทศของเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับตัวสูงขึ้นใน 1 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 1 บาท/
ลิตร

- ก๊าซปิโตรเลียมเหลว กรณี ก) มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวของตลาดโลก
เปลี่ยนแปลงใน 2 สัปดาห์ เฉลี่ยมากกว่า 35 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน กรณี ข) มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกก๊าซ
ปิโตรเลียมเหลวในประเทศเปลี่ยนแปลงใน 2 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 1 บาท/กิโลกรัม

สถานการณ์ที่ 3 สถานการณ์ที่น้ำมันเชื้อเพลิงอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ
หมายความว่า มีเหตุการณ์ที่ทำให้ปริมาณการผลิตและหรือการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เป็นไปตามแผน โดยมี
แนวโน้มอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ อันอาจเกิดผลกระทบต่อการดำรงชีพของ
ประชาชน เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ให้ใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรักษาเสถียรภาพ
ระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ตามแนวทางดังนี้

1) **กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นบวก** ให้สามารถใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนเท่ากับ
อัตราที่จะทำให้ราคาขายปลีกไม่เกินระดับที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

2) **กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นบวก และคาดว่าอีก 1 เดือนจะติดลบ** ใช้เงินกองทุนน้ำมัน
เชื้อเพลิงอุดหนุนเท่ากับอัตราที่ไม่ให้เกิดวิกฤตฯ และเริ่มดำเนินการหารือกับกรมสรรพสามิตในการปรับลด
อัตราภาษีสรรพสามิต

3) **กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงใดเริ่มติดลบ** ให้ยืมเงินจากบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดอื่น เพื่อ
บรรเทาผลกระทบจากภาวะวิกฤตฯ และยังคงดำเนินการหารือเรื่องการปรับลดภาษีสรรพสามิต

4) **กรณีฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงใกล้ติดลบ หากระดับราคายังอยู่ในระดับวิกฤตฯ จนส่งผลให้
ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบ** ให้เริ่มดำเนินกลยุทธ์การถอนกองทุนน้ำมันฯ (Exit Strategy) โดยปรับลด
การช่วยเหลือลงครึ่งหนึ่ง และยังคงดำเนินการหารือเรื่องการปรับลดภาษีสรรพสามิต เพื่อให้ระดับราคาไม่
ปรับตัวสูงขึ้นมากนัก และเริ่มดำเนินการกู้เงินเพื่อให้กองทุนน้ำมันฯ ไม่ขาดสภาพคล่อง

5) **กรณีฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบ 20,000 ล้านบาท** ให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงหยุด
การชดเชย

ด้านก๊าซธรรมชาติ

กลไกการแก้ไขสถานะฉุกเฉินด้านก๊าซธรรมชาติ จะมี **กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ** เป็นหน่วยงานหลักของ
กระทรวงพลังงานในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน),
ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม, กลุ่มโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ ได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการตอบสนองต่อ
สถานะฉุกเฉินด้านพลังงาน ดังนี้

ด้านการจัดหาพลังงาน (Supply Side)

1) เรียกรับก๊าซธรรมชาติเพิ่มจากผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม แหล่งต่างๆ

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 2) แจ้งผู้ผลิต/ ระบบท่อส่งก๊าซฯ ให้เตรียมความพร้อมในการจ่ายก๊าซฯ เต็มกำลังการผลิตและ
งดเว้นการทำงานที่มีความเสี่ยงต่อระบบการจ่ายก๊าซธรรมชาติ
- 3) เลื่อนแผนการซ่อมบำรุงของแหล่งก๊าซธรรมชาติออกไป
- 4) ประสานงานกับโรงแยกก๊าซธรรมชาติเพื่อลด/ปรับการเดินเครื่องโรงแยกก๊าซธรรมชาติ
- 5) บริหารจัดการโดยการนำก๊าซธรรมชาติที่ค้างในท่อก๊าซฯบนบก (Line pack) มาใช้งาน
- 6) เพิ่มการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG)
- 7) เตรียมสำรอง LNG เพื่อใช้งานในกรณีเกิดเหตุการณ์ซ้ำซ้อน

ด้านการใช้พลังงาน (Demand Side)

- 1) ปรับลดปริมาณการจ่ายก๊าซธรรมชาติให้กับสถานี NGV บางสถานี
- 2) กำหนดสถานีที่ให้บริการ เฉพาะ รถใหญ่ และ รถเล็กอย่างเดียว
- 3) จัดสรรก๊าซธรรมชาติจากสถานีจ่ายหลักที่รับก๊าซฯฝั่งตะวันตก /ตะวันออก
- 4) กระทรวงพลังงานกำหนดคุณภาพก๊าซฯ สำหรับยานยนต์ เนื่องจากคุณภาพก๊าซฯ จากแหล่ง
ผลิตที่แตกต่างกันเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อรถยนต์ที่ใช้ก๊าซ NGV

2.3.1 กรอบการบริหารจัดการและรับมือเหตุฉุกเฉินในกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ (ชธ.) กำหนดระดับสถานะฉุกเฉินเป็น 3 ระดับ ได้แก่

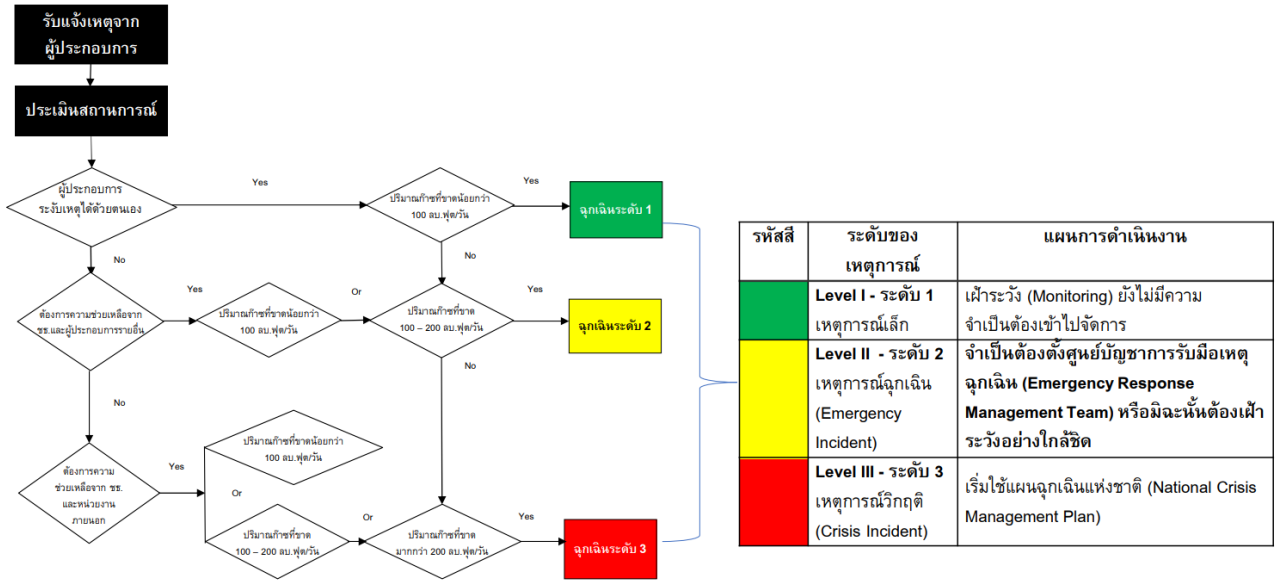
- ฉุกเฉินระดับ 1 ผู้ประกอบการสามารถระงับเหตุได้ด้วยตนเอง
- ฉุกเฉินระดับ 2 ผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือจาก ชธ. และผู้ประกอบการรายอื่น
- ฉุกเฉินระดับ 3 ผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือจาก ชธ. และหน่วยงานภายนอก

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร

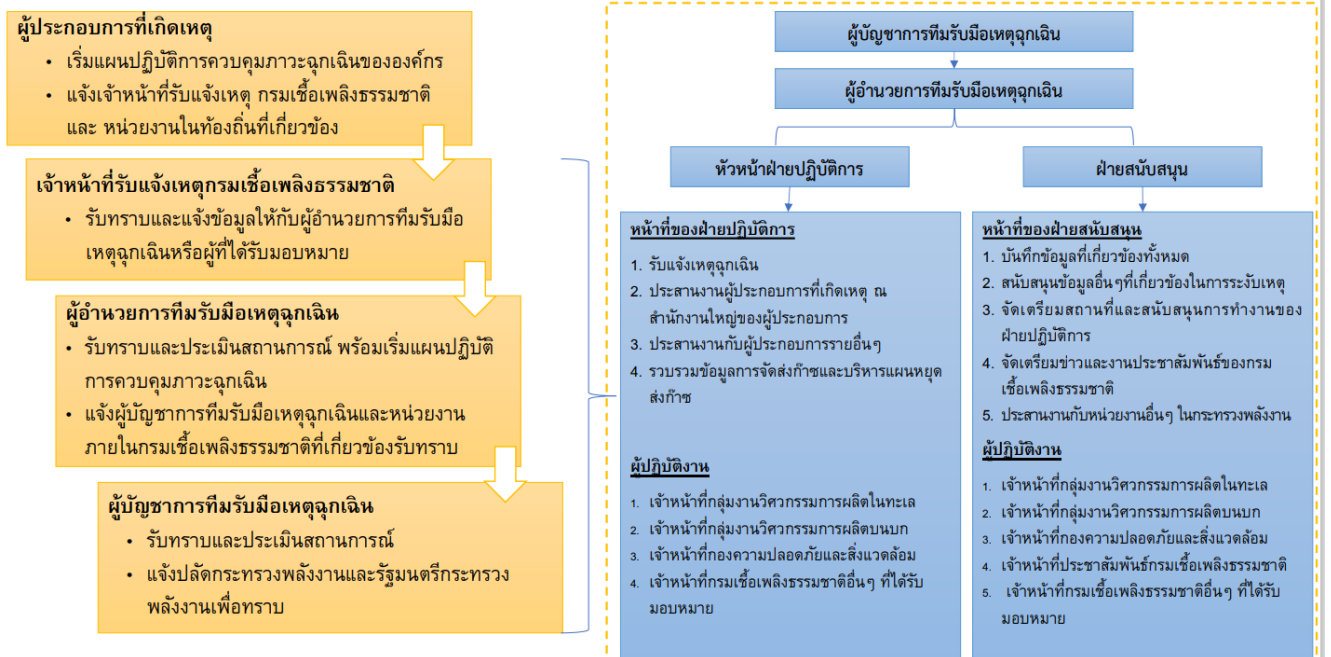
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ผังกระบวนการพิจารณากำหนดระดับภาวะฉุกเฉินของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ มีดังนี้

3

ผังการสื่อสารภายในกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติและโครงสร้างทีมควบคุมภาวะฉุกเฉิน มีดังนี้

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

2.3.2 กรอบการบริหารจัดการและรับมือเหตุฉุกเฉินและภาวะวิกฤตของกลุ่ม ปตท.

กลุ่ม ปตท. กำหนดระดับสภาวะฉุกเฉินเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- ฉุกเฉินระดับ 1 ระดับท้องถิ่น
- ฉุกเฉินระดับ 2 ระดับจังหวัด
- ฉุกเฉินระดับ 3 ระดับภูมิภาค
- ฉุกเฉินระดับ 4 ระดับประเทศ

ด้านไฟฟ้า

2.4.1 กลไกการแก้ไขสภาวะฉุกเฉินด้านไฟฟ้า

กลไกการแก้ไขสภาวะฉุกเฉินด้านไฟฟ้า จะมี สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงพลังงานในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สนง.กพ.), การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.), การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.), การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.), กลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ ฯลฯ ได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการตอบสนองต่อสภาวะฉุกเฉินด้านพลังงาน ดังนี้

ด้านการจัดหาพลังงาน (Supply Side)

- 1) การเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าในโรงไฟฟ้าที่สามารถใช้น้ำมันเตา และน้ำมันดีเซลแทนก๊าซธรรมชาติได้
- 2) เลื่อนแผนการซ่อมบำรุงโรงไฟฟ้า
- 3) เพิ่มการระบายน้ำจากเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 4) ซื้อมีไฟฟ้าจากต่างประเทศเพิ่ม เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศลาว
- 5) นำกำลังการผลิตจากโรงไฟฟ้าที่ถูกปลดกลับคืนมาใช้ชั่วคราวในกรณีฉุกเฉิน
- 6) นำเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองเคลื่อนที่ (Mobile Generator) มาช่วยผลิตไฟฟ้า

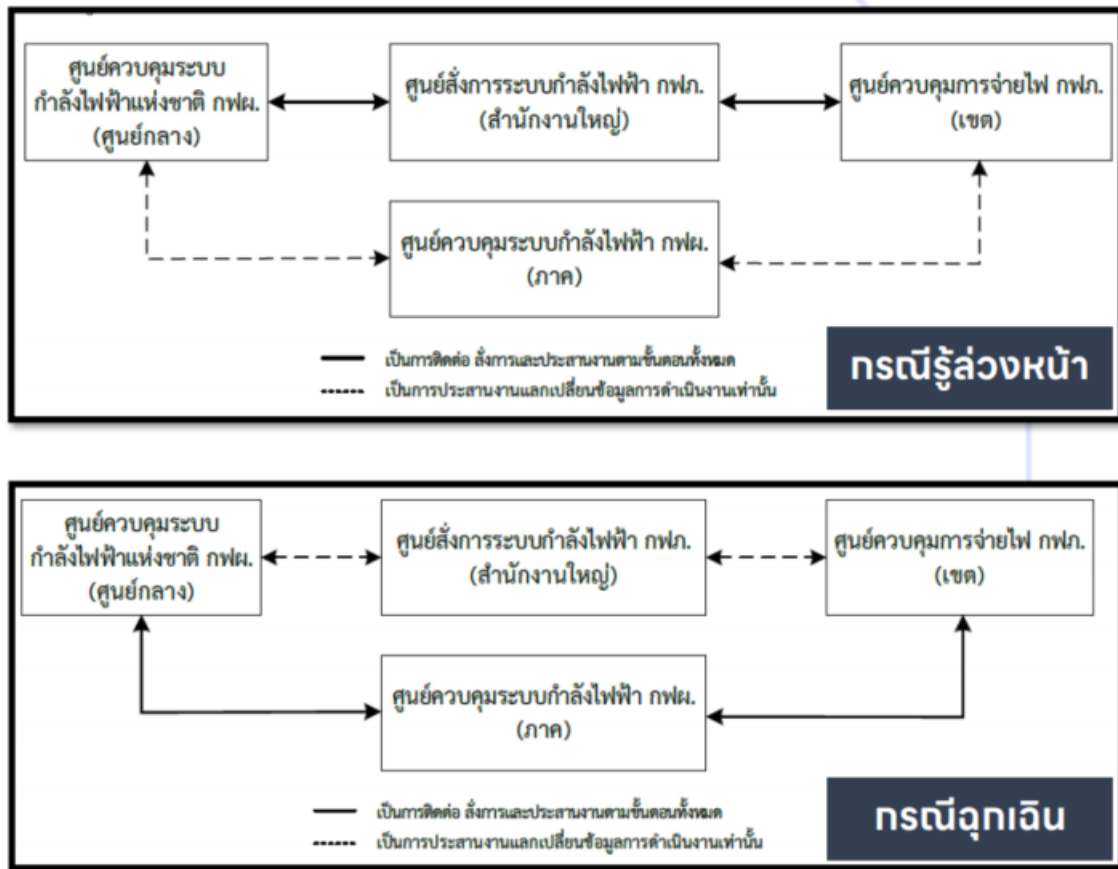
ด้านการใช้พลังงาน (Demand Side)

- 1) การลดกำลังการใช้ไฟฟ้าสูงสุด (Peak Demand)
 - กำหนดมาตรการให้อาคารควบคุม/หน่วยงานของรัฐ ลดการใช้เครื่องปรับอากาศ
 - สั่งการให้มีการเปิด - ปิดห้างสรรพสินค้าเป็นเวลา เช่น การเลื่อนเวลาเปิดปิด
 - ประสานงานให้โรงงานควบคุมลดการใช้พลังงาน โดยการจำกัด Priority การจำกัด Zoning การทำงาน หรือหยุดการทำงาน
 - สั่งการให้โรงงานควบคุมบริหารจัดการการปฏิบัติงาน เช่น ย้ายเวลา operate จากช่วงเวลากลางวัน เป็นช่วงเวลากลางคืน เพื่อลดค่าความต้องการกำลังไฟฟ้าสูงสุด (Peak Demand)
 - ดำเนินมาตรการตอบสนองด้านโหลด Demand Response
 - สั่งการให้ผู้ผลิตพลังงานควบคุม (Standby Generator) เตรียมการสำรองน้ำมัน
- 2) การเวียนดับไฟฟ้า (Rotating Brown Out) ในเขตต่างๆ โดยใช้ข้อกำหนดในสัญญาให้บริการไฟฟ้าในการดำเนินการ และจัดลำดับความสำคัญของสถานที่ต่างๆ ที่จะไม่ถูกดับไฟฟ้า โดยเฉพาะสถานที่ที่ให้บริการสาธารณะและความมั่นคง เช่น โรงพยาบาล เขตธุรกิจ สถานีตำรวจ ชุมสายโทรศัพท์ เป็นต้น
- 3) การควบคุมการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารและสถานบริการ โดยสั่งกำหนดวันเวลาและเงื่อนไขในการดำเนินกิจการโรงงาน โรงมหรสพ โรงภาพยนตร์ สถานบริการ ภัตตาคาร หรือสถานบันเทิงอื่น และ การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารในการโฆษณาและในสถานที่อื่น

แผนปลดโหลดกรณีเหตุผิดปกติด้านพลังงานไฟฟ้าของกรไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) กำหนดปริมาณการปลดโหลดไว้ที่ร้อยละ 50 ของโหลด กฟภ. โดยจะหมุนเวียนดับไฟฟ้างุ่มละ 2 ชั่วโมง ปลดโหลดตามสัดส่วนการใช้ไฟฟ้า และหลีกเลี่ยงพื้นที่สำคัญ ได้แก่ โรงพยาบาล สนามบิน เป็นต้น

ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

รูปที่ 4 กระบวนการดำเนินงานของแผนปลดโหลดกรณีเกิดเหตุผิดปกติด้านพลังงานไฟฟ้า ของ กฟผ.

สำหรับแผนปลดโหลดของการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) กรณีที่ทราบล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุสุดวิสัย กฟน. ได้จัดเตรียมแผนการปลดวงจรไฟฟ้าในพื้นที่ที่มีผลกระทบน้อยที่สุดก่อน โดยจะต้องไม่กระทบสถานที่สำคัญต่าง ๆ สำหรับกรณีเกิดเหตุสุดวิสัยซึ่งไม่ทราบล่วงหน้า เช่น ระบบการผลิตหรือจ่ายไฟฟ้าไม่เพียงพอ จะส่งผลทำให้เกิดความถี่ของแรงดันไฟฟ้าต่ำกว่าปกติ (Under Frequency) ซึ่งจะส่งสัญญาณให้ระบบปลดโหลดวงจรไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automatic Load Shedding) ปลดสวิตช์วงจรไฟฟ้าบางส่วนออกเพื่อรักษาสมดุลและป้องกันการเกิดสภาวะไฟดับหมดทุกสถานี (blackout) ทั้งนี้ กฟน. ได้จัดลำดับขั้นของการปลดโหลด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้าดับในสถานที่สำคัญต่าง ๆ

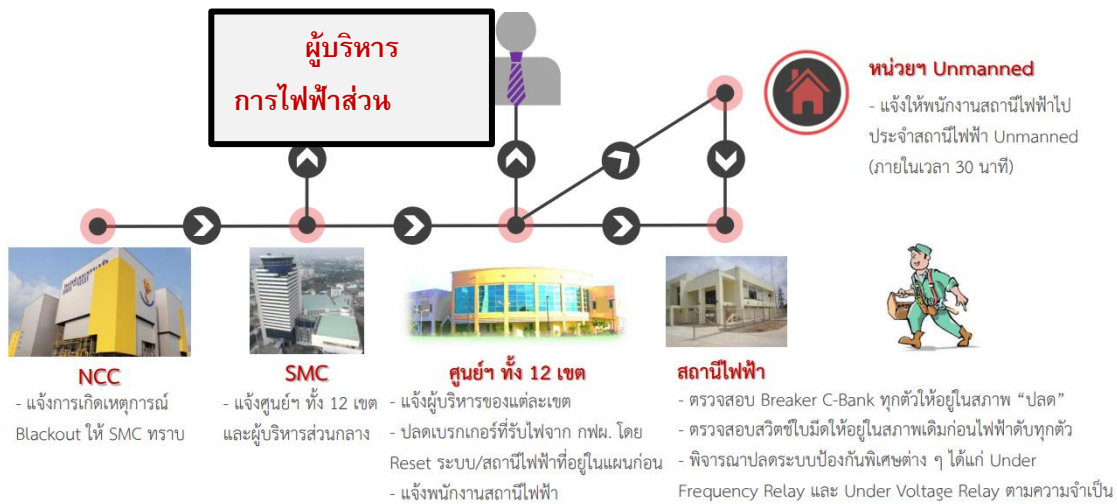
2.4.2 กลไกการการนำระบบไฟฟ้ากลับสู่สภาวะปกติ เมื่อเกิดเหตุการณ์ไฟฟ้าดับทั่วประเทศ (Blackout Restoration)

เมื่อเกิด Blackout หรือเกิดไฟฟ้าดับทั่วประเทศ สามารถรู้ได้จากไฟฟ้าดับหมดทุกสถานีความถี่ และแรงดันมีค่าเป็นศูนย์ฯ และโรงไฟฟ้าที่เกาะอยู่กับระบบ Trip ออกทั้งหมดโดย ศูนย์ควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าแห่งชาติ (NCC) จะต้องตรวจสอบกับศูนย์ควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าทุกฝ่ายปฏิบัติการว่าเกิด ไฟฟ้าดับทั้งหมด จากนั้นศูนย์ฯ แห่งชาติจะแจ้งผ่านข่ายสื่อสารให้ทุกศูนย์ฯ เขต/ภาค และทุกโรงไฟฟ้า ทราบ จากนั้นจึงเริ่มต้นเข้าสู่

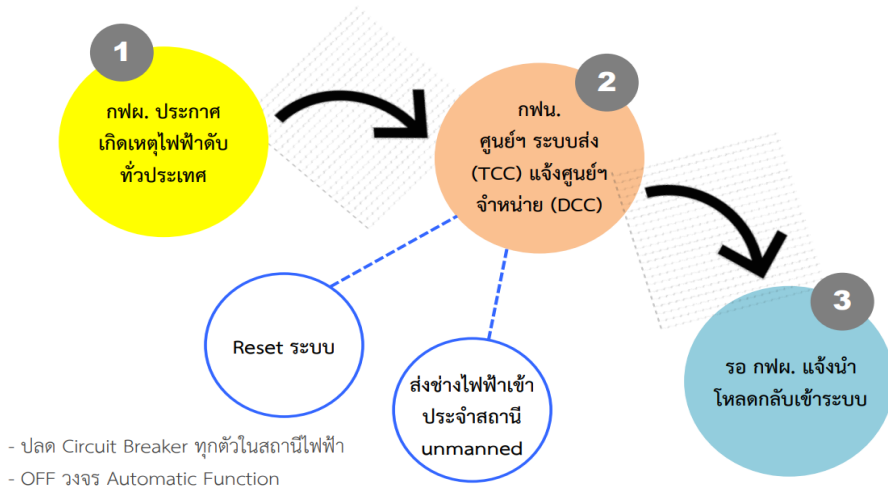
ยังไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

ร่าง V.0.1 ณ 10 เมษายน 2567 สำหรับ รับฟังความเห็นคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมและการบริหาร
วิกฤตการณ์พลังงาน (พ.ศ. 2566 - 2570)

ขั้นตอนการนำระบบกลับโดยเริ่มจาก 1. การ Reset ระบบ 2. แบ่งพื้นที่การจ่ายไฟฟ้าออกเป็นพื้นที่ (Zone) ย่อยๆ 3. การ Black Start โรงไฟฟ้า 4. การ Charge Line 5. การ Operate Shunt Reactor และ Shunt Capacitor 6. การจ่ายโหลดในช่วงแรกมีเป้าหมายจ่ายไฟไปยังโรงไฟฟ้าที่ไม่สามารถ Black Start ได้ก่อน 7. การจ่ายโหลด รวมถึงการควบคุมแรงดันและความถี่ 8. การขนานระบบใน Zone ย่อยๆ เข้าเป็นระบบใหญ่ ภายในพื้นที่ 9. การขนานระบบในแต่ละภาคให้เป็นระบบหลัก ทั้งนี้ สาเหตุหลักที่มีศักยภาพสูงที่จะทำให้เกิด Blackout ได้แก่ ภัยธรรมชาติ การก่อวินาศกรรม ระบบจ่ายเชื้อเพลิงขัดข้อง โดยเฉพาะระบบการป้อนก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตมายังโรงไฟฟ้าขัดข้อง ทำให้ไม่มีเชื้อเพลิงเพียงพอในการผลิตไฟฟ้า หรืออาจมาจากระบบส่งไฟฟ้าไม่มีเสถียรภาพดีพอสำหรับรองรับเหตุการณ์ผิดปกติในระบบส่งบางวงจร ทำให้ไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าได้และเป็นสาเหตุให้เกิดไฟฟ้าดับเป็นวงกว้าง

รูปที่ 5 ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ Blackout ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

รูปที่ 6 ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ Blackout ของการไฟฟ้านครหลวง

5.3 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

บทบาทหน้าที่	
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงพลังงาน	
สำนักงาน ปลัดกระทรวง พลังงาน	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารสถานการณ์ จัดทำรายงานสถานการณ์ และข้อเสนอแนะเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ และพิจารณาสั่งการ จัดการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่ข้อเท็จจริงและให้ประชาชนเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ดำเนินการด้านการสื่อสารกับภาคประชาชน
กรมธุรกิจพลังงาน	พิจารณาการนำเข้า LPG จากต่างประเทศ เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ พิจารณาประกาศห้ามส่งออกน้ำมันเตา 5% ที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อใช้เป็นปริมาณน้ำมันสำรองในการผลิตกระแสไฟฟ้า กำกับดูแลเรื่องมาตรการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิง กำกับดูแลโรงกลั่นน้ำมัน ควบคุมการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ดูแลเรื่อง logistic ในการขนส่งน้ำมันเมื่อเกิดสภาวะฉุกเฉิน จัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
กรมเชื้อเพลิง ธรรมชาติ	บริหารจัดการเรื่องการจัดหาก๊าซธรรมชาติให้เพียงพอทั้งจากแหล่งในประเทศและต่างประเทศ ประสานกับผู้รับสัมปทานก๊าซฯ เพิ่มกำลังการผลิตในแหล่งที่ยังทำงานได้เพื่อลดปริมาณก๊าซฯ ที่หายจากระบบ สั่งการไปยังผู้รับสัมปทานก๊าซฯ ในอ่าวไทย เลื่อนการซ่อมบำรุง เพื่อรักษาระดับการผลิตก๊าซฯ ไม่ให้ต่ำลง - ควบคุมความปลอดภัยให้กับสถานที่สำคัญที่เป็นแหล่งสำรวจและผลิตปิโตรเลียม - จัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติเพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
สำนักงานนโยบาย และแผนพลังงาน	บริหารจัดการเรื่องราคาพลังงานในสภาวะวิกฤต เสนอแนะมาตรการแก้ไขป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

	บทบาทหน้าที่
	จัดทำแนวทางการลดใช้พลังงานที่เห็นผลชัดเจน และสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อเกิดสภาวะฉุกเฉิน บริหารจัดการเรื่องการจัดหาพลังงานไฟฟ้าทั้งในและต่างประเทศ
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	จัดทำแนวทางการลดใช้พลังงานที่เห็นผลชัดเจนในด้านพลังงานไฟฟ้า และสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อเกิดสภาวะฉุกเฉิน - จัดทำฐานข้อมูลด้านประสิทธิภาพการใช้พลังงานของแต่ละภาคส่วนเพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน	บริหารจัดการเรื่องการจัดหาไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติให้เพียงพอ กำกับดูแลเรื่องการนำเข้า LNG กำกับดูแลและเป็นหน่วยประสานกลางระหว่าง 3 การไฟฟ้า จัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการพลังงานไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติเพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ประเมินความต้องการไฟฟ้าสูงสุดใหม่ โดยคิดผลจากการจัดการ DSM เพื่อใช้เป็นข้อมูลฐานในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ประสานงานไปยังโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ สปป.ลาว เพื่อขอซื้อไฟฟ้าเต็มที่ใช้ในการเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ ขอความร่วมมือไปยังโรงไฟฟ้าเอกชนให้ดำเนินการเดินเครื่องเต็มที่และรับซื้อไฟฟ้าเพิ่มเพื่อเสริมระบบ เพื่อเป็นการเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศ ประสานงานไปยังกรมชลประทานเพิ่มการระบายน้ำ เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า และเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าให้แก่วระบบ กำกับดูแลคุณภาพและความปลอดภัยของระบบโครงข่ายไฟฟ้า โดยเฉพาะระบบส่งไฟฟ้า ประสานงานกับผู้ค้าน้ำมันและกำกับดูแลการจัดส่ง กรณีที่มีการจัดส่งน้ำมันเตาและดีเซลไปยังโรงไฟฟ้าที่จะมีการปรับเปลี่ยนเชื้อเพลิงเป็นการใช้น้ำมันทดแทนการใช้ก๊าซฯเพื่อผลิตไฟฟ้า
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	<u>ด้านก๊าซธรรมชาติ</u> พิจารณาลดกำลังการผลิตโรงแยกก๊าซฯ เพื่อรักษาปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

	บทบาทหน้าที่
	<p>เพิ่มการใช้ LNG เข้าสู่ระบบมากขึ้น เพื่อเพิ่มปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า</p> <p>ประสานงานไปยังบริษัทในเครือผู้ผลิตก๊าซฯ ในเมียนมา ให้เพิ่มกำลังการผลิตก๊าซฯ เพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อเสริมระบบไฟฟ้าของประเทศ</p> <p>บริหารการใช้และการจ่ายก๊าซฯ ระหว่างฝั่งตะวันตกและตะวันออก ให้มีใช้อย่างเพียงพอโดยไม่เกิดผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ก๊าซฯ</p> <p><u>ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง</u></p> <p>ประสานงานกับผู้ค้าน้ำมันรายอื่นๆ ว่างล่วงหน้าในการเตรียมความพร้อมในการจัดส่งน้ำมัน หากกรณีสถานการณ์เข้าสู่ภาวะวิกฤต</p> <p>จัดทำแผนส่งน้ำมันไปยังการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและโรงไฟฟ้าอื่นๆ เพื่อให้ทราบปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่แน่ชัด โดยระบุเป็นปริมาณการใช้รายวันต่อโรงไฟฟ้า</p> <p>ดูแลเรื่อง logistic ในการขนส่งน้ำมันเมื่อเกิดสถานะฉุกเฉิน</p>
<p>คณะกรรมการ กองทุนน้ำมัน เชื้อเพลิง</p>	<p>บริหารกิจการของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะในกรณีเกิดความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง</p> <p>อนุมัติการจ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อดำเนินการตามแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง</p>
<p>หน่วยงานภายนอกกระทรวงพลังงาน</p>	
<p>สำนักงานสภา ความมั่นคงแห่งชาติ</p>	<p>เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ทำหน้าที่เสนอความเห็น แนวทาง มาตรการบริหารจัดการ กรณีที่ภัยคุกคามมีความเสี่ยงในการพัฒนาความรุนแรงไปสู่วิกฤตการณ์ระดับชาติ</p>
<p>กระทรวงกลาโหม</p>	<p>นายกรัฐมนตรีจะต้องประกาศ พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (นายกรัฐมนตรี เป็น ผอ.รมน.) หรือ พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ ครม. มีอำนาจประกาศใช้) เพื่อให้อำนาจหน้าที่ทหารสามารถนำกำลังออกมาควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสงบ</p> <p>กรณีที่ต้องมีการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงระดับจังหวัด ควรให้มีทหารประจำคลังน้ำมันและจุดจำหน่ายน้ำมันต่าง ๆ</p>

	บทบาทหน้าที่
กระทรวงมหาดไทย	กรณีต้องมีการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการและปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงระดับจังหวัด ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำมันภายในจังหวัด และปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด และดำเนินการตัดสินใจปันส่วนน้ำมันให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด รวมไปถึงการกำหนดจุดรับน้ำมันรายจังหวัด
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรณีที่ต้องมีการปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงระดับจังหวัด ควรให้มีตำรวจตั้งด่านตรวจเส้นทางวิ่งของรถขนส่งน้ำมัน ตรวจสอบใบกำกับการขนส่งซึ่งระบุต้นทางรับน้ำมันและปลายทาง
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	จัดเตรียมแผนปลดโหลด กรณีเหตุผิดปกติด้านพลังงานไฟฟ้า และดำเนินการตามแผนหากเกิดเหตุผิดปกติ จัดทำและดำเนินการมาตรการตอบสนองด้านโหลด Demand Response จัดเตรียมและสนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองเคลื่อนที่ Mobile Generator บริหารจัดการเรื่องการจัดหาไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟฟ้าในสัญญา เช่น การดำเนินโครงการผู้ใช้ไฟฟ้าสัญญา Interruptible Load กำกับดูแลระบบโครงข่ายไฟฟ้า โดยเฉพาะสายจำหน่ายไฟฟ้าในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
การไฟฟ้านครหลวง	จัดเตรียมแผนปลดโหลด กรณีเหตุผิดปกติด้านพลังงานไฟฟ้า และดำเนินการตามแผนหากเกิดเหตุผิดปกติ จัดทำและดำเนินการมาตรการตอบสนองด้านโหลด Demand Response จัดเตรียมและสนับสนุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองเคลื่อนที่ Mobile Generator บริหารจัดการเรื่องการจัดหาไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟฟ้าในสัญญา กำกับดูแลระบบโครงข่ายไฟฟ้า โดยเฉพาะสายจำหน่ายไฟฟ้าในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
กระทรวงคมนาคม	ประสานงานอำนวยความสะดวกด้านจราจรให้รถน้ำมันสามารถวิ่งได้ 24 ชั่วโมง กรณีวิกฤตที่ต้องมีการขนส่งน้ำมันป้อนเข้าโรงไฟฟ้า หรือการปันส่วนน้ำมันภายในจังหวัด
กระทรวงการคลัง	พิจารณาเรื่องการให้ชั่งบกลางเพื่อแก้ไขปัญหาสภาวะวิกฤตด้านพลังงาน
กรมประชาสัมพันธ์	สื่อสารต่อประชาชนไม่ให้เกิดความตื่นตระหนก หากเกิดสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงาน ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่องจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

ส่วนที่ 6 ภาคผนวก